Askola

Talousarvio 2026

Taloussuunnitelma 2027 – 2028

Kunnanvaltuusto 17.11.2025

Kunnanhallitus 3.11.2025

Sisällysluettelo

Kunnanjohtajan katsaus ... 3
Yleisperustelut ... 4
Askolan kunnan organisaatio ... 5
Talousarvio- ja strategiaprosessi ... 7
Toimintaympäristö ... 8
Taloudelliset lähtökohdat Askolan kunnassa vuodelle 2026 ... 11
Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeiden pääperiaatteet ... 12
Kunnan talousmittarit ... 18
Valtuustotason sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet palvelu- ja tehtäväalueittain ... 20
OSAAMINEN JA ELÄMÄNLAATU -palvelualue ... 21
ELINYMPÄRISTÖ-palvelualue ... 27
DEMOKRATIA JA TOIMIVUUS -palvelualue ... 33
TARKASTUSLAUTAKUNTA ... 37
VAALILAUTAKUNTA ... 39
Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalous ... 41
Käyttötalous palvelualueittain, yhteenveto ... 42
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto ... 43
Tuloslaskelma, ulkoinen ... 45
Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi vuosille 2025-2030 ... 46
Verotulot ... 48
Valtionosuudet ... 50
Investointiosan 2026 perustelut ... 52
Rahoituslaskelma ... 56
Askolan kuntakonserni ... 58
Kuntakonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet ... 68

Kunnanjohtajan katsaus

Talousarvio vuodelle 2026 on kahden alijäämäisen talousarviovuoden jälkeen niukasti ylijäämäinen.

Askolan kunnanvaltuusto on hyväksynyt 1.9.2025 tulevaisuusohjelman talouden tasapainottamiseksi. Tulevaisuusohjelmaan sisältyy talouden sopeutuksia, joiden vaikutuksesta myös vuoden 2026 tilinpäätös on tasapainoinen. Vuoden 2026 aikana kunnassa on keskeistä pitää huolta tiukasta talouskurista.

Toisin sanoen Askolan kunnan tavoitetila kohti kestävää pitkäjänteistä taloudenhoitoa mahdollistuu, mikäli taloutta onnistutaan ohjaamaan vuonna 2026 talousarvion mukaisesti. Sitova toimintakate vuoden 2026 talousarviossa on 14,9 miljoonaa euroa. Tässä on 1,6 prosentin muutos muutettuun talousarvioon 2025 verraten. Puolestaan henkilöstökulut ovat noin 200 000 euroa pienemmät ja henkilötyövuodet ovat yhteensä 204,6 kun talousarviossa 2025 ne olivat 227,5.

Tulevaisuusohjelma sisältää paljon työtä tulevia vuosia ajatellen. Erityisesti vuodelle 2026 kohdistuu merkittävä määrä tehtävästä työstä. Palveluverkkoselvitykset ja organisaatiorakenteen tarkastelu kohdistuvat vuodelle 2026.

Hankala työllisyyskehitys on valtakunnallisesti haastanut kuntataloutta tilanteessa, jossa valtio on siirtänyt työllisyyspalvelut kunnille ja samalla kuntien vastuu työttömyyden kustannuksista on laajentunut. Myös Askolassa työttömien osuus on kasvanut vuoden aikana ollen 7,5 % elokuussa 2025. Tilanne Askolassa on Itä-Uudenmaan kuntien paras, ja Uudenmaan kuntien kärkitasolla.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen tilojen yhtiöittäminen lain mukaisesti vaikuttaa Askolan kunnassa myös talouteen. Kun tilat siirtyvät vuokratuloineen ja ylläpitomenoineen yhtiölle, jää Askolan kunnalle vähemmän vuokratuottoa. Tilojen vuokraamiseen sisältyy riskejä erityisesti nyt kun hyvinvointialue on taloudellisen tilanteensa vuoksi valtioneuvoston arviointimenettelyssä.

Väestönkehitys on Askolassa ollut vuoden 2025 aikana poikkeuksellista. Askolassa väestö on kasvanut luonnollisen väestönlisäyksen kautta. Syntyvyys on ollut kuolleisuutta korkeampi, mutta myös muuttotase on ollut positiivinen. Toisin sanoen Askolaan on vuonna 2025 muuttanut enemmän asukkaita kuin Askolasta pois. Kehitys tuo meille tulevaisuususkoa ja samalla haastaa Askolan kuntaa tekemään oikeanlaisia investointipäätöksiä pitovoiman säilyttämiseksi ja vetovoiman parantamiseksi. Tulevaisuusohjelmassa on tuleville vuosille määritelty 1 miljoonan euron vuosittainen investointikatto. Investoinneissa on näin ollen tehtävä tulevina vuosina voimakasta priorisointia ja toteutettava hankinnat hyvin harkiten.

Vahvalla yhteisellä visiolla tulevaisuudesta, selkeillä priorisoinneilla ja viisailla valinnoilla onnistumme Askolan elinvoiman säilyttämisessä ja kenties myönteisen väestökehityksen säilyttämisessä tulevina vuosina. Tarvitsemme tähän niin henkilöstön kuin myös päättäjien vahvan tahtotilan ja sitoutumisen tulevaisuusohjelman toimenpiteiden edistämiseen.

Askolassa 23.10.2025

Annu Räsänen
kunnanjohtaja

Yleisperustelut

Strategian toteutuminen

Askolan kunnanvaltuusto on hyväksynyt 12.8.2024 päivitetyn Askola - Uudenmaan helmi –kunta-strategian, joka ulottuu vuoden 2025 loppuun. Valtuustokauden aikana päivitetään strategia uuden valtuustokauden kattavaksi. Vuoden 2026 talousarvio perustuu kuluvan vuoden aikana voimassa olevaan strategiaan.

Strategiassa on päätetty kunnan pitkän aikavälin visiosta ja arvoista. Strategian toimeenpano tapahtuu erityisesti vuosittaisten talousarviotavoitteiden kautta, jotka toimielimet määrittelevät talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Strategian toteutumista seurataan toimielinten määrittelemien toiminnallisten ja taloudellisten mittareiden mukaan. Mittareiden kehittymisestä raportoidaan tilinpäätöksessä. Strategian toimeenpanon onnistumista arvioidaan osavuosi-katsauksissa, joissa valtuustolle raportoidaan mm. talousarviossa asetettujen tavoitteiden etenemisestä ja mahdollisista tuloksista.

Talousarviossa 2026 palvelu- ja tehtäväalueiden määrittelemät sitovat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet esitetään tuloskorttimuodossa sitovuustason mukaisesti.

Arvot ja strategian tavoitteet

Voimassa olevassa strategiassa olemme kuvanneet meidän kuntamme arvot:

- kestävyys
- osallisuus
- joustavuus
- turvallisuus
- positiivisuus
- rohkeus

Toteutamme kuntastrategiaa tavoitteiden kautta, jotka tukevat kuntalaisten hyvinvointia elämän eri vaiheissa sekä elinvoimana että hyvinvointina.

Elinvoiman tavoitteet:

- yritysmyönteisyys
- kestävä talous
- osallistava ja avoin toimintatapa

Hyvinvoinnin tavoitteet:

- ajanmukainen palveluverkko
- asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Talousarviokirjassa määritellään palvelualueille toimenpiteitä, joilla vahvistetaan elinvoimaa ja hyvinvointia. Lisäksi vastuuhenkilö tavoitteiden toteuttamista varten. Tilinpäätöksessä eri mittarein arvioidaan, onko vuoden aikana tavoitteet saavutettu.

Talousarviotavoitteet

Talousarviotavoitteiden laatiminen on keskeisin väline strategian toimeenpanon varmistamiseksi sekä toiminnan kehittämiseen liittyvien muutosten ja korjausliikkeiden toteuttamiseksi.

Kunnanvaltuusto asettaa ja seuraa strategisten tavoitteiden toteutumista. Tavoitteiden määrittely ja tarkentaminen toiminnan tasoiseksi tapahtuu kunnanhallituksen ja lautakuntien tavoitteiden avulla.

Askolan kunnan organisaatio

Talousarviohierarkia 2026

Talousarviohierarkia 2026 on talousarvion perusta. Talousarviohierarkia kuvaa mistä eri palvelualueista toimielin vastaa. Kuvattuna on mitkä eri tehtäväalueet muodostavat palvelualueet sekä mitkä eri vastuualueet muodostavat tehtäväalueet.

Kunnanvaltuuston nähden sitovuustasot ovat palvelualuetaso ja tehtäväalueet. Toiminnalliset tavoitteet on määritelty palvelualuetasolla, kun taas taloudelliset tavoitteet on määritelty sitovaksi myös yksi taso alempana eli tehtäväalueet.

Toimielintaso eli lautakunnat vastaavat vastuualueiden tasosta ja laativat tälle tasolle toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit. Toimielin muodostaa näistä lautakuntatason toiminnallisista tavoitteista valtuustotason sitovat tavoitteet.

Lautakuntatason talousarvioesitykset ovat tämän dokumentin liiteosassa.

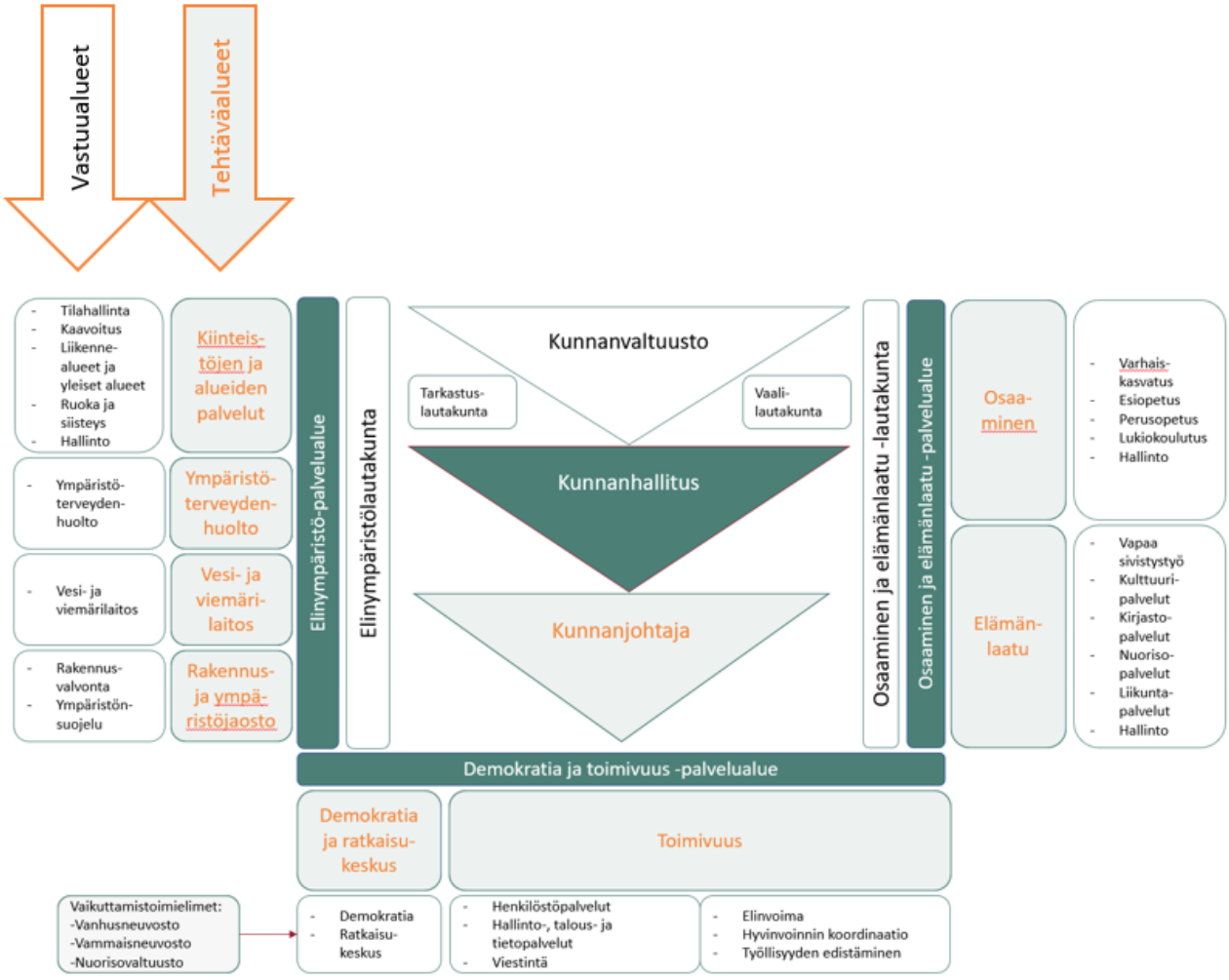

Sitovuustasot:

- toimielin		valkoinen laatikko
- palvelualue	valtuusto	tumma laatikko
- tehtäväalue	valtuusto	vaaleampi laatikko
- vastuualueet	lautakunta	valkoinen laatikko

Hallinnollinen organisaatio 2026

Hallinnollinen organisaatio kuvaa sitä mitkä eri tahot vastaavat eri toiminnoista.

Kunnanvaltuusto vastaa koko kunnan toiminnoista ja rakenteista. Kunnanvaltuusto valitsee kunnanhallituksen.

Kunnanhallituksen alaisuudessa toimii kunnanjohtaja sekä eri lautakunnat sekä henkilöstöjaosto ja vaikuttamistoimielimet.

Vaali- ja tarkastuslautakunta toimivat suoraan kunnanvaltuuston alaisuudessa.

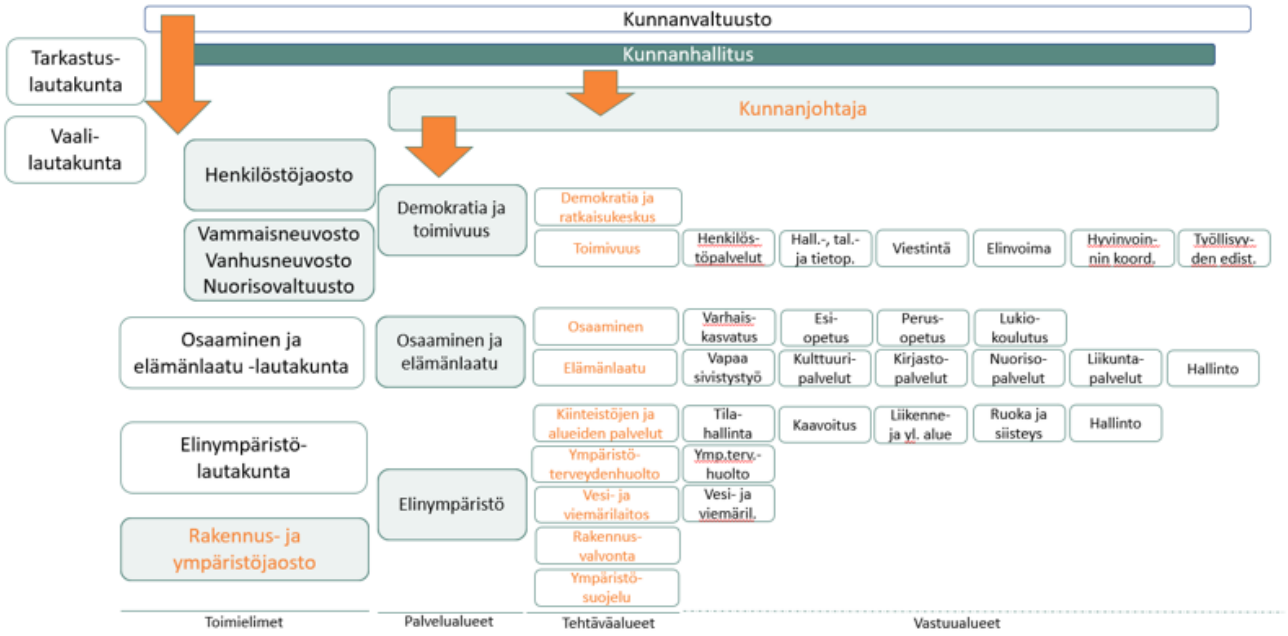

Talousarvio- ja strategiaprosessi

Kunnan talousarvion laadintaa ohjaa Askolan kunnan kuntastrategia. Toiminnalliset tavoitteet on lautakuntatasoisesti johdettu strategiasta. Talousarviota ohjaa on 12.8.2024 hyväksytty strategia.

Kunnan budjetointiprosessi alkaa kunnanhallituksen hyväksymällä talousarvion suunnitteluohjeella, jossa on talousarvioraami ja talousarvion laadintaohjeet. Talousarvion suunnitteluohje ja talousarvioraami on hyväksytty kunnanhallituksessa 13.8.2025.

Talousarvioraami 2026

Talousarvioraamin 2026 ulkoinen toimintakate palvelu- ja tehtäväalueittain on esitetty alla olevassa taulukossa. Taulukossa on myös muutos tilinpäätökseen 2024 verrattuna sekä kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon. Raami on laadittu erittäin tiukaksi ja siinä on pyritty ottamaan huomioon tulevaisuusohjelman toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi. Palvelualueet saivat talousarvioesityksensä raamin mukaiseksi.

Ta2026 RAAMI - Toimintakate	TP 2024	Muut. TA 2025	Ta2026 raami	TA 2026	Muutos Tp2024-Ta26 Ltk	Muutos MTa25-Ta26Ltk
Palvelualue / Tehtäväalue						
Osaaminen ja elämänlaatu	-9 223	-9 807	-9 550	-9 549	3,5 %	-2,6 %
Osaaminen	-8 365	-8 951	-8 690	-8 672	3,7 %	-3,1 %
Elämänlaatu	-858	-856	-860	-878	2,3 %	2,5 %
Elinympäristö	-2 561	-2 595	-2 700	-2 700	5,4 %	4,0 %
Elinympäristö/hallinto	-69	-75	-50	-66	-4,5 %	-12,2 %
Kiinteistöjen ja al. palv.	-2 290	-2 340	-2 430	-2 478	8,2 %	5,9 %
Ympäristöterv.huolto	-85	-100	-100	-106	25,4 %	6,0 %
Vesi- ja viemärilaitos	-38	32	0	81	-311,3 %	152,8 %
Rakennus- ja ymp. jaosto	-80	-112	-120	-131	64,0 %	16,8 %
Demokratia ja toimivuus	-1 876	-2 677	-2 590	-2 590	38,1 %	-3,3 %
Demokratia ja ratkaisukeskus	-410	-471	-480	-437	6,4 %	-7,3 %
Toimivuus	-1 465	-2 206	-2 110	-2 153	46,9 %	-2,4 %
Vaalit	7	-15	0	0	0,0 %	0,0 %
Tarkastustoimi	-38	-53	-60	-60	58,6 %	13,3 %
Yhteensä	-13 690	-15 147	-14 900	-14 899	8,8 %	-1,6 %

Talousarvioraami on sitovan toimintakatteen osalta 14,9 miljoonaa euroa, joka on noin 1,2 miljoonaa euroa parempi kuin tilinpäätöksessä 2024.

Rahoituslaskelman näkökulmasta toiminnan ja investointien rahavirta ei kata kokonaan lainanlyhennyksiä. Raamissa on investointien yhteismääräksi arvioitu miljoona euroa, joka noudattaa tulevaisuusohjelmassa määriteltyä investointitasoa. Lyhennämme osaa lainoista nostamalla uutta lainaa. Lainakanta suunnitelman mukaan kuitenkin alenee noin 0,6 miljoonaa euroa.

Talousarvion laadintaprosessi 2026

Lautakunnat ovat tehneet talousarvioesityksensä syyskuussa ja ovat antaneet ne kunnanjohtajalle 10.10. mennessä. Kunnanjohtajan esitys annetaan kunnanhallitukselle 23.10. Kunnanhallituksen esitys annetaan 3.11. olleen kokouksen käsittelyn jälkeen kunnanvaltuustolle talousarvioehdotuksena vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelmasta ja investoinneista 2026-2029. Kunnanvaltuusto käsittelee talousarviota 17.11.2025, jolloin valtuutetut voivat viimeistään esittää mahdolliset muutosesityksensä talousarvioon.

Valtuusto päättää tuloperusteet eli tulovero- ja kiinteistöprosentit 17.11.2025, jotka pitää vuosittain ilmoittaa Verohallinnolle 17.11. mennessä. Tulopohjan taso on määritelty talousarvioon ennen talousarviokäsittelyä veroprosenttipäätöksien kohdalla.

Lautakunnat ja viranhaltijat tekevät valtuuston hyväksymän talousarvion pohjalta käyttösuunnitelmapäätökset viimeistään tammikuun 2026 aikana. Käyttösuunnitelma on sitovuustasoiltaan sama kuin valtuuston hyväksymä talousarvio, mutta kunnanhallitus ja lautakunnat voivat tehdä palvelualueillaan siihen tarkennuksia sitovuuserien sisällä.

Valtuuston hyväksymä talousarvio on raportoinnissa virallinen talousarvio. Tähän viralliseen talousarvioon voidaan tehdä talousarviovuoden aikana talousarviomuutoksia, joita voi olla lisämäärärahaesitys tai määrärahan alennusesitys tai määrärahasiirtoja sitovuustason välillä. Talousarviomuutoksista tulee esitys lautakunnilta tai kunnanhallitukselta ja valtuusto päättää talousarviomuutokset. Talousarviomuutokset raportoinnissa esitetään omalla rinnakkaisella sarakkeella ja yhteenlaskettuna virallisen talousarvion kanssa näistä muodostuu muutettu talousarvio. Muutettuun talousarvioon verrataan raportoinnissa aina toteumaa ja siitä muodostuu raportointiin toteumaprosentti sekä määrärahasta jäljellä oleva euromäärä.

Talousarviokirjan rakenne

Talousarviokirja sisältää kunnan valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja sitovat määrärahat toimialoittain (=ulkoinen toimintakate). Valtuustolle raportoidaan sitovien tavoitteiden ja määrärahojen toteumasta osavuosikatsauksien muodossa kolme kertaa vuodessa: kaksi osavuosikatsausta (30.4. ja 31.8.) ja tilinpäätös (31.12.).

Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet ja tehtäväaluekohtaiset määrärahat on raportoitu yhteen koottuna dokumenttina talousarviokirjan erillisenä liitteenä.

Toimintaympäristö

Väestö

Syyskuun 2025 lopun väkiluku Askolan kunnassa oli 4 718. väkiluku on noussut vuoden 2025 aikana. Syyskuun 2024 lopulla väkiluku oli 4 692 henkilöä, joka oli 26 henkilöä vähemmän kuin nyt kuluvan vuoden syyskuussa.

Tilinpäätöshetkellä 2024 väkiluku oli 4 651 henkilöä. Syyskuun 2025 lopussa kasvua on 67 henkilöä.

Alla on kuvattuna Askolan väestön ikärakenne vuonna 2024. Alle 15-vuotiaita on 17,4 %, 15 - 64 -vuotiaita 60,1 % ja yli 64-vuotiaita 22,4 %.

Vuonna 2023 väestön keski-ikä oli 44,5 vuotta. Vuotta aiemmin 44 vuotta. Väestöllinen huoltosuhde (=lapset ja vanhuseläkeläiset/työikäiset*100) oli 65,5, vuonna 2022 oli 66,3.

Askolan kunnan asukkaat ikäluokittain vuonna 2024

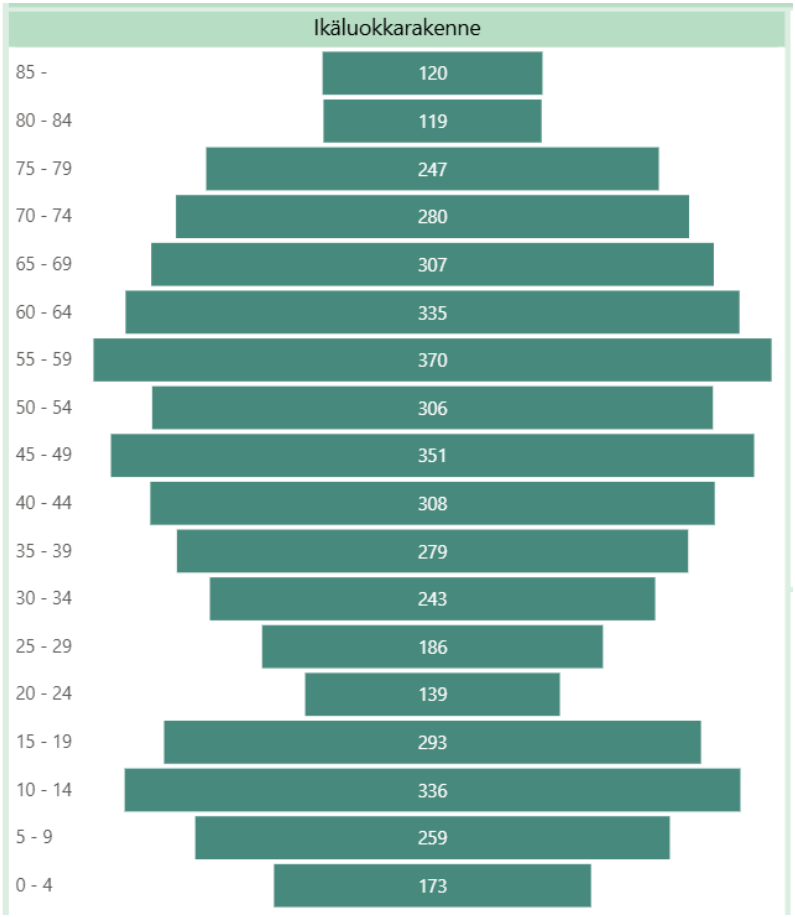

Askolan väestö vuonna 2023 on alla olevassa kuvassa tarkasteltu postinumeroalueittain. Kuvassa on esitetty, miten väestö jakaantuu sukupuolen mukaan. Tiedot ovat Tilastokeskuksen tietokannasta ja sen mukaan miten posti jakaa eri kylät eri postinumeroalueille.

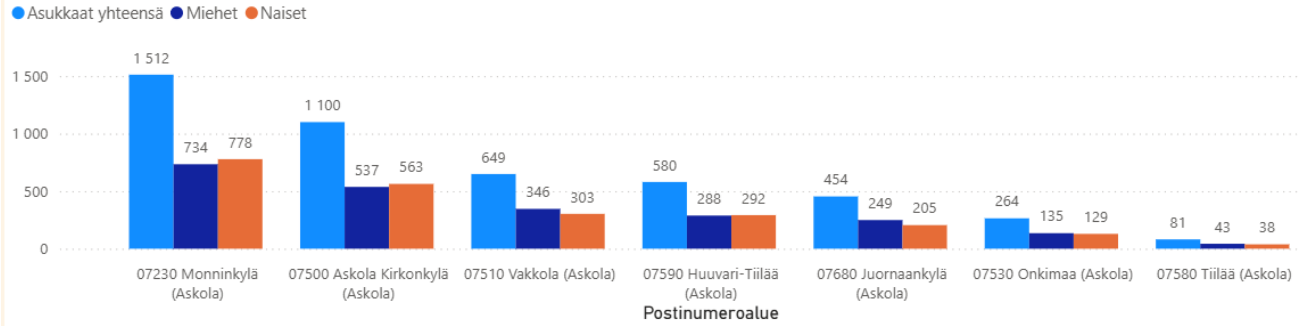

Työllisyys

Askolan kunnan työttömyysaste oli Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan elokuun 2025 lopussa 7,5 %, vuotta aiemmin vastaava luku 6,8 %. Työttömyysaste on kasvanut vajaan yhden %-yksikön edellisen vuoden elokuuhun verrattuna.

Uudenmaan työttömyysaste oli 12,1 % ja koko maan vastaava luku 11,5 %.

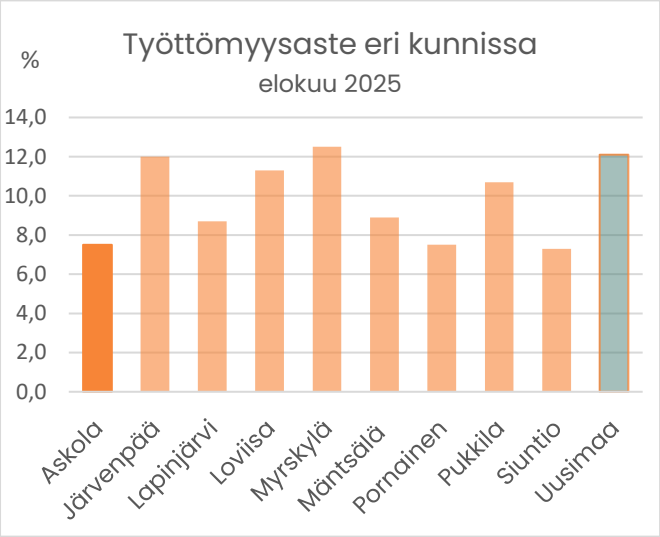

Alle 25-vuotiaita työttömiä Askolassa oli 28 henkilöä elokuun lopussa ja heidän osuutensa kaikista työttömistä työnhakijoista oli 15,7 %. Määrä on kasvanut viisi prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna.

Pitkäaikaistyöttömiä oli elokuun lopussa 33,71 % (60 hlöä) kaikista Askolan kunnan työttömistä, joita oli 178 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut 18 henkilöllä vuoden 2024 elokuuhun verrattuna.

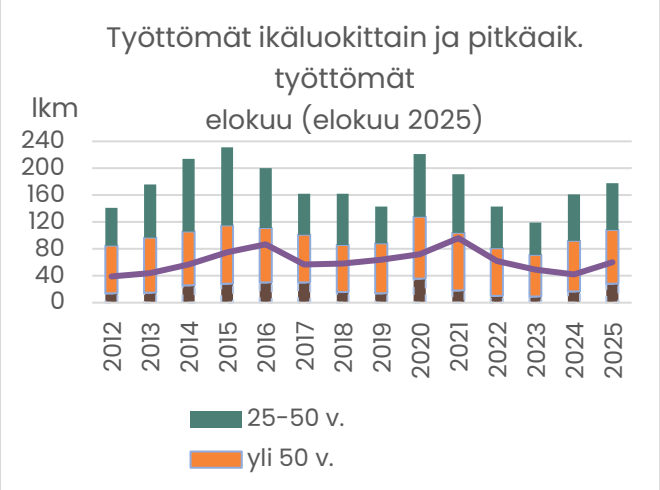

Vuonna 2025 avoimien työpaikkojen lukumäärät kuukausittain Askolassa

Kunnan maksuosuus yhteensä (kuvassa tumma lila) vuonna 2025 eri kuukausina jakaantuen seuraavasti:

- ansiopäiväraha
- peruspäiväraha
- työmarkkinatuki

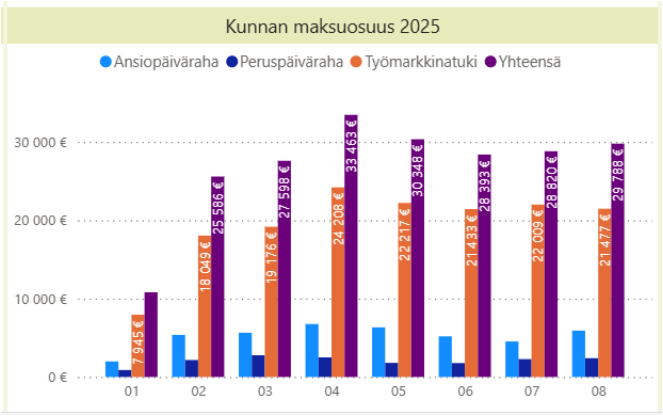

Pendelöinti

Pendelöinnillä (=sukkuloinnilla) tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinalueen ulkopuolella. Tilastokeskuksen tilaston mukaan Askolan työssäkäyvästä väestöstä 68,2 % (1 487 henkilöä) vuonna 2023 on työskennellyt asuinkuntansa ulkopuolella.

Omassa asuinkunnassaan työskenteli 32,2 prosenttia (708 henkilöä).

Tarkasteluna vuodesta 2027 lähtien Askolassa työskentelevien määrä kasvoi vuoteen 2022 asti, mutta vuonna 2023 määrä laski tarkastelujaksolla alimmilleen. Samaan aikaan myös työssäkäyvien määrä laski, joka osoittaa, että pendelöinti pysynyt samalla tasolla.

Tilastokeskus on julkaisut talousarvion valmisteluhetkellä tilastotietoa vain vuoteen 2023 asti.

	Yhteensä						
	Työlliset						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Askola							
Yhteensä							
Yhteensä	2 217	2 232	2 242	2 173	2 198	2 222	2 195
Asuinkuntansa ulkopuolella työssäkäyvät	1 489	1 509	1 505	1 443	1 484	1 479	1 487
Asuinkunnassaan työssäkäyvät	728	723	737	730	714	743	708

Avoimet työpaikat

Avoimia työpaikkoja Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan oli elokuun 2025lopussa Askolassa 11 kpl. Vuotta aiemmin vastaava luku oli 19.

Työpaikkaomavaraisuusaste on Askolassa vuoden 2023 tilastotietojen mukaan 58,0, vuonna 2022 vastaava luku oli 61,2 Työpaikkaomavaraisuus tarkoittaa kunnassa työssäkäyvien ja siellä asuvan työvoiman suhdelukua. Kun suhdeluku on alle 100 on alueella enemmän työntekijöitä kuin työpaikkoja.

Askolan kunnan alueella työssäkäyviä on 33,4 prosenttia kaikista työllisistä vuonna 2022.

Alla olevassa kuvassa on esitetty postinumeroalueittain, miten työpaikat Askolassa jakaantuvat. Tiedot ovat Tilastokeskuksen tietokannasta.

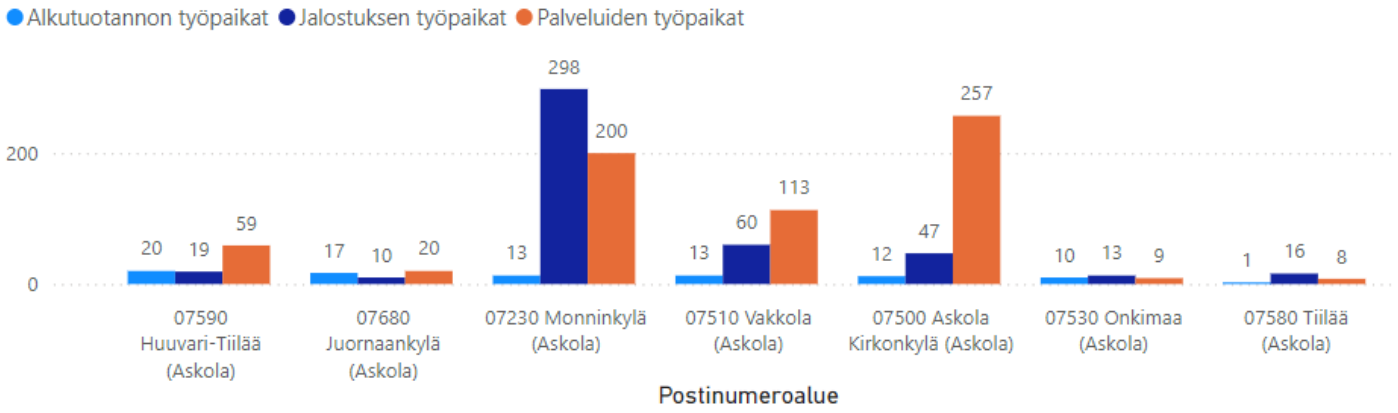

Taloudelliset lähtökohdat Askolan kunnassa vuodelle 2026

Henkilöstö

Vuoden 2026 talousarviossa henkilöstökulut ovat noin 11,4 miljoonaa euroa, joka vajaa 200 000 euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa 2025. Henkilöstökulut ovat 2,5 prosenttia pienemmät kuin kuluvan vuoden muutettu talousarvio.

Henkilöstökulut on esitetty taulukossa talousarvio-vuoden 2026 organisaation mukaisena palvelu- ja tehtäväalueittain valtuuston sitovuustasoilla.

Henkilöstökulut, 1 000 €	Tp 2023	Tp 2024	*Muut. ta 2025*	Ta 2026	Muutos% ta26-Mta25
Palvelualue / tehtäväalue					
Demokratia ja toimivuus	**890,1**	**871,5**	***935,4***	**917,7**	**-1,9 %**
Demokratia ja ratkaisukeskus	232,8	281,7	271,6	268,7	-1,1 %
Toimivuus	657,3	589,8	663,7	649,1	-2,2 %
Vaalit	**7,7**	**16,0**	***13,1***	**0,0**	**-100,0 %**
Tarkastustoimi	**6,0**	**25,6**	***22,4***	**22,3**	**-0,6 %**
Osaaminen ja elämänlaatu	**8 381,1**	**8 665,7**	***8 960,5***	**8 754,4**	**-2,3 %**
Osaaminen	7 801,3	8 124,6	*8 442,6*	8 198,5	-2,9 %
Elämänlaatu	579,8	541,1	517,9	556,0	7,4 %
Elinympäristö	**1 497,7**	**1 538,1**	***1 703,4***	**1 746,8**	**2,5 %**
Kiinteistöjen ja alueiden palv.	953,8	1 007,1	1 185,6	1 157,4	-2,4 %
Ympäristöterveydenhuolto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Vesi-ja viemärilaitos	189,2	171,0	109,9	160,7	46,2 %
Rakennus- ja ymp.jaosto	354,7	360,0	407,9	428,7	5,1 %
Yhteensä	**10 782,6**	**11 116,9**	***11 634,8***	**11 441,2**	**-1,7 %**

Talousarviossa 2026 on otettu huomioon työehtosopimusneuvotteluiden tuloksena neuvoteltu 2,9 % korotus 1.8.2026 alkaen.

Eläkekulut ja muut sivukulut on laskettu perustuen talousarvioon varattuihin palkkoihin. Talousarviossa 2027 sivukulujen laskennassa on käytetty seuraavia prosenttitietoja (suluissa vuosi 2025):

- työeläkevakuutusmaksu 17,30%(17,15)
- sairausvakuutusmaksu 1,90 % (1,9)
- työttömyysvakuutusmaksu 1,30 % (1,0)
- tapaturmavakuutusmaksu 1,00 % (1,0)
- muut sivukulut 0,2 % (0,15)

Henkilötyövuodet palvelu- ja tehtäväalueittain

Henkilötyövuodet on laskettu palvelu- ja tehtäväalueittain sen mukaan, miten talousarviossa on varattu henkilöstökulut. Laskennassa otetaan huomioon koko vuoden varaustilanne, eikä tarkastella yhden päivän tilannetta kuten henkilöstötilinpäätöksessä. **Kuluvan vuoden henkilöstössä tapahtuneita muutoksia ei tässä tilastossa kuluvalle vuodelle 2025 tiedoissa ole huomioitu.** Vertailukohteena on alkuperäisen talousarvion 2025 laadintahetken tiedot.

Todelliset kuluvan vuoden henkilöstötyövuodet esitetään henkilöstötilinpäätöksessä, joka muodostetaan 31.12. tilanteen mukaisesti tilinpäätöksen yhteydessä.

Laskennalliset henkilötyövuodet yhteensä	Ta 2023	Ta 2024	Ta 2025	Ta 2026	Muutos
Palvelualue / tehtäväalue					
Demokratia ja toimivuus	**12,5**	**13,8**	**12,7**	**12,0**	**-5,8 %**
Demokratia ja ratk.keskus	1,4	2,6	2,2	2,0	-7,9 %
Toimivuus	11,1	11,3	10,6	10,0	-5,4 %
Vaalit	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0 %**
Tarkastustoimi	**0,0**	**0,2**	**0,2**	**0,3**	**40,0 %**
Osaaminen ja elämänlaatu	**168,5**	**180,6**	**177,1**	**155,6**	**-12,1 %**
Osaaminen	158,9	170,4	167,9	145,7	-13,2 %
Elämänlaatu	9,6	10,2	9,2	9,8	6,7 %
Elinympäristö	**32,9**	**35,0**	**37,5**	**36,8**	**-2,0 %**
Kiinteistöjen ja al. palv.	24,2	26,3	29,5	28,0	-5,2 %
Ympäristöterv.huolto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %
Vesi-ja viemärilaitos	2,6	2,6	1,8	2,6	47,7 %
Rakennus- ja ymp.jaosto	6,1	6,1	6,2	6,2	-0,6 %
Yhteensä	**213,8**	**229,6**	**227,5**	**204,6**	**-10,1 %**

Uudet virat ja toimet

Talousarviossa 2026 ei ole esitetty uusia virkoja.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueelle esitetään:

- yhden määräaikaisen erityisluokanopettajan palkkaamista 1.1.2026 alkaen Askolan ala- ja yläkoululle jaettuna resurssina.

Demokratia ja toimivuus -palvelualueelle esitetään:

- hallinnon asiantuntijan palkkausta osa-aikaisesti kahden kuukauden ajaksi 1.2.2026 alkaen uuden hallintojohtajan aloittamisen rinnalla perehdyttämistä ja tilinpäätöksen laatimista tukemaan.

Muutokset viroissa ja toimissa

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueella esitetään:

- liikunnanohjaajan palkkaamista koko vuodeksi aiemman 4 kuukauden palkkaamisen sijaan.
- neljän varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssimuutosta sosionomin vakanssiksi 1.8.2026 lukien.
- Särkijärven iltapäivätoiminnan ohjaukseen varataan resurssi koko vuodeksi 2026.
- yhden luokanopettajan viran muutos erityisluokanopettajaksi 1.8.2026 alkaen.

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeiden pääperiaatteet

Yleistä

Talousarvio sisältää kunnan strategian ja siitä johdetut toimialoittaiset valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet sekä euromääräiset resurssit eri toimialoille. Lautakunnat hyväksyvät lisäksi lautakuntatasoisia sitovia tavoitteita.

Kuntalain 110 § säätelee talousarvion käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvioperiaatteita.

Kunnan toiminnan ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio sitoo kunnan toimielimiä ja henkilöstöä sekä toimii myös sisäisen valvonnan välineenä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taloussuunnitelma pitää olla tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden loppuun mennessä. Kunnan tulee talous-suunnitelmassa päättää yksilöidyt toimenpiteet, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona tullaan kattamaan. Kuntalain uudistuksen myötä alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä.

Talousarvion tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa toimivat ohjausvälineinä kunnan kokonais-taloudessa. Tuloslaskelmassa esitetään kokonais-talous jaettuna varsinaisen toiminnan menoihin ja tuloihin, verotuloihin, valtionosuuksiin, rahoituseriin ja suunnitelman mukaisiin poistoihin. Toiminnan menokehitys tulee sopeuttaa tuloerien kehitykseen. Rahoitusosa osoittaa miten kunnan varsinaisen toiminnan ja investointien menot tullaan rahoittamaan.

Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa toimivat toiminnan ohjauksen välineinä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa talouden ja tavoitteiden toteutumista ja raportoida havainnoistaan.

Määräraha, tuloarvio, sisäiset erät, laskennalliset erät

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot sekä talousarviossa osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha on valtuuston toimielimelle/tulosalueelle antama euromäärältään ja käyttötarkoituksestaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on valtuuston toimielimelle/ tulosalueelle asettama tulotavoite. Näiden erotus on toimintakate (nettomeno tai -tulo). Askolan kunnassa valtuustoon nähden sitovuus on **ulkoinen nettomäärä (=ulkoinen toimintakate)** eli budjetointi tehdään nettobudjetointina.

Määrärahan ulkopuolella ovat suunnitelman mukaiset poistot, sisäisen laskutuksen erät ja vyörytyserät.

Investointiosassa käsitellään poistonalaiset eli aktivoitavat hankintamenot. Lisäksi mahdolliset rahoitusosuudet investointeihin huomioidaan. Aktivoinnin raja on 20 000 euroa.

Talousarvion 2026 sitovuudet

Talousarvion 2026 valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty talousarviokirjan alussa. Valtuuston hyväksymä sitova tavoite sitoo myös toimielimiä ja henkilöstöä samoin kuin määräraha. Palvelualueet asettavat myös lautakuntatasoisesti itselleen muitakin tavoitteita vastuualueittain..

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa noudatetaan. Tavoitteet pitää olla ajan tasalla myös määrärahojen muuttuessa. Tavoitteiden toteuttamista varten määritellään toimenpiteet ja tavoitteiden onnistumista varten mittarit. Mittarit pitää olla määriteltynä konkreettisesti ja mittatavissa olevia. Lisäksi tavoitteiden toteuttamista varten on määritelty vastuuhenkilö.

Käyttötalousosan määrärahojen ja tuloarvioiden yleissitovuus kunnanvaltuustoon nähden on palvelualueen ja tehtäväalueen ulkoinen toiminta-kate eli määrärahan ja tuloarvion erotus.

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä kunnan-valtuustoon nähden ovat verotulot, valtionosuudet sekä rahoituserien netto.

Investointiosassa sitovuus on määritelty investointimenojen ja -tulojen erotuksena investointityypeittäin. Lisäksi joitakin investointi-kohteita voidaan ottaa sitoviksi. Sitovien kohdalla raportointi tapahtuu kuukausittain kunnan-hallitukselle ja lautakunnille.

Talousarviossa sisäiset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

Lainanottoa koskevat rajoitukset

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnanvaltuusto hyväksyy vieraan pääoman muutokset. Pääoman muutoksena ovat talousarviolainan määrät, jotka esitetään rahoituslaskelmassa. Talousarviolainat kilpailutetaan eri rahoituslaitoksien välillä.

Talousarviolainana nostettavat lainat voivat olla joko pitkäaikaista tai lyhytaikaista lainaa. Lyhytaikainen laina on pääsääntöisesti kuntatodistuslainaa.

Talousarviolainojen lyhennyserät ilmoitetaan myös rahoituslaskelmassa.

Käyttösuunnitelmat

Talousarviokirjassa tavoitteet ja toimintakatteet on esitetty sitovina palvelualueittain ja tehtäväalueittain. Käyttösuunnitelma laaditaan vastuualuetasoisen, jonka lautakunta hyväksyy.

Käyttösuunnitelman vastuualueiden yhteenlasketun toimintakatteen tulee vastata eurolleen valtuuston hyväksymää sitovaa tehtävä- ja palvelualueen toimintakatetta.

Tilivelvollisten määrittely

Tilivelvolliset määritellään kunkin talousarvion yhteydessä. Kuntalain tulkintateoksen (Harjula-Prättälä 2015 s. 821) mukaan tilivelvollisten hyväksyminen on valtuuston tehtävä.

Kuntalain 125 §:n mukaisesti tilivelvollinen on kunnan toimielimen jäsen ja kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavissa vastuullisessa tehtävässä. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat.

Tilivelvollisuus ei lisää esimerkiksi viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi jo hänelle hänen asemansa perusteella esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Jos päätöksentekovaltaa delegoidaan organisaatiossa alemmille tasoille, tilivelvolliset viranhaltijat eivät vapaudu alaistensa toimintaa koskevasta valvontavastuusta. Valvontavastuu koskee sekä toimintaa että taloutta.

Vuoden 2026 talousarvion osalta tilivelvolliset on määritelty seuraavassa taulukossa.

Palvelualue / Tehtäväalue / Vastuualue:	Tilivelvollinen
Tarkastuslautakunta	kunnanjohtaja
Vaalilautakunta	hallintojohtaja
Demokratia ja toimivuus	kunnanjohtaja, hallintojohtaja
- tehtäväalueet	
Demokratia ja ratkaisukeskus	kunnanjohtaja
○ vastuualueet:	
Demokratia	kunnanjohtaja
Ratkaisukeskus	kunnanjohtaja
Toimivuus	hallintojohtaja, kunnanjohtaja
○ vastuualueet:	
Henkilöstöpalvelut	hallintojohtaja
Hallinto-, talous- ja toimistopalv.	hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Viestintä	hallintojohtaja
Elinvoima	kunnanjohtaja
Hyvinvoinnin koordinaatio	hallintojohtaja
Työllisyyden edistäminen	hallintojohtaja
Osaaminen ja elämänlaatu	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
- tehtäväalueet	
Osaaminen	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
○ vastuualueet:	
Varhaiskasvatus	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
Esiopetus	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
Perusopetus	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
Lukiokoulutus	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
Hallinto	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
Elämänlaatu	
○ vastuualueet:	
Vapaa sivistystyö	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
Kulttuuripalvelut	kirjastonjohtaja
Kirjastopalvelut	kirjastonjohtaja
Nuorisopalvelut	nuorisosihteeri
Liikuntapalvelut	nuorisosihteeri
Hallinto	palvelualuejohtaja, osaaminen ja elämänlaatu
Elinympäristö	palvelualuejohtaja, elinympäristö
- tehtäväalueet	
Kiinteistöjen ja alueiden palvelut	palvelualuejohtaja, elinympäristö
○ vastuualueet:	
Tilahallinta	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Kaavoitus	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Liikenne- ja yleiset alueet	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Ruoka ja siisteys	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Hallinto	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Ympäristöterveydenhuolto	palvelualuejohtaja, elinympäristö
○ vastuualueet:	
Ympäristöterveydenhuolto	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Vesi- ja viemärilaitos	palvelualuejohtaja, elinympäristö
○ vastuualueet:	
Vesi- ja viemärilaitos	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Rakennus- ja ympäristöjaosto	palvelualuejohtaja, elinympäristö
○ vastuualueet:	
Rakennusvalvonta	palvelualuejohtaja, elinympäristö
Ympäristönsuojelu	palvelualuejohtaja, elinympäristö

Talousarviomuutokset

Sitovien erien muutoksista päättää kunnanvaltuusto talousarviovuoden aikana. Muutokset voivat olla määrärahaa, tuloarviota tai tavoitteita. Muutosta on haettava muutostarpeen tultua tietoon mm. osavuosikatsausten yhteydessä tai viimeistään vuoden lopulla niin, että kunnanvaltuusto pystyy vielä tilikauden aikana hyväksymään talousarviomuutokset. Toimielimen, jossa on useita vastuualueita, tulee etsiä ensin mahdollisuudet kattaa ylitystarve palvelualueen sisällä määrärahasiirtona.

Määrärahasiirroista sitovien palvelu- ja tehtäväalueiden välillä päättää kunnanvaltuusto. Esitykset määräraha-/ tuloarviosiirroissa tulee olla selkeästi mainittuna palvelualue, tehtävä- ja vastuualue ja kustannuspaikat ym. tunnisteet, josta siirretään ja minne siirretään. Lisäksi esityksessä on oltava yksityiskohtainen meno-/ tulotilikohtainen erittely muutoksen kirjaamista varten. Määrärahasiirtoja ei voi enää tehdä tilikauden jälkeen.

Lautakunnan sitovuustasojen sisällä tehtävät määrärahasiirrot (=käyttösuunnitelmamuutokset) talousarviovuoden aikana päättää käyttösuunnitelman hyväksynyt toimielin/viranhaltija tai lautakunta. On suositeltavaa tehdä käyttösuunnitelmamuutoksia, kun lautakunta havaitsee tarpeen.

Taloutta koskevat säännöt ja ohjeet

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt hallintosäännön. Hyväksytyssä hallintosäännössä on kunnan taloudenhoitoa säätelevä osa II. Kunnan hallintosäännössä on yleiset ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta, laskujen ja maksuasiakirjojen hyväksymisestä, talousarvion muutoksista, poistosuunnitelman hyväksymisestä, rahatoimen hoitamisesta, maksujen määräämisestä ja riskien hallinnasta.

Arvonlisävero

Talousarvion laadintahetkellä on voimassa Verohallinnon ”Kuntien ja kuntayhtymien arvonlisävero-ohje A94/200/2016”.

Arvonlisäveron kannat ovat 25,5 %, 13,5 % ja 10 %. Lisäksi kunta saa laskennallisen 5 %:n palautuksen verottomista terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalihuoltoon liittyvistä hankinnoista sekä tällaisen toiminnan harjoittajalle myönnetystä avustuksesta. 1.1.2025 tuli voimaan 14 % arvonlisäverokannan muutos 13,5 prosenttiin.

Kunnan toiminnat jakautuvat verolliseen ja verottomaan toimintaan. Merkittävä osa kuuluu verottomiin palveluihin. Arvonlisävero saadaan palautuksena verottomassa toiminnassa ja verollisessa toiminnassa arvonlisävero saadaan vähentää. Verollinen toiminnan myyntihintaan tulee lisätä verokannan mukainen arvonlisävero, joka tilitetään verottajalle.

Palvelualueiden määrärahat ja tuloarviot ovat talousarviossa ilman arvonlisäveroa.

Poikkeuksena verottomuuteen on edustusmenojen käsittely ja henkilökunnan lahjat. Edustusmenoihin ja lahjoihin sisältyvä arvonlisävero ei ole palautus- eikä vähennyskelpoinen, vaan meno käsitellään bruttoperusteisesti.

Edustusmenot

Tarjoilu- ym. laskut tulee varmentaa siten, että verottaja tai muu viranomainen voi niistä selkeästi todeta, onko kyseessä edustusmeno vai työtoimintaan liittyvä kulu. Tositteessa tai sen liitteenä tulee näkyä tilaisuuden nimi ja tarkoitus sekä tilaisuudessa läsnä olleet henkilöt joko nimeltä tai ryhmän nimenä. Laskun hyväksyjän/ asiatarkastajan tulee merkitä tositteeseen, onko kyseessä edustus/työkokous.

Merkkipäivälahjat, muistaminen

Merkkipäivälahjoihin varatut määrärahat ovat keskitetysti talousarviossa henkilöstöpalvelut-vastuualueella, joka toimii demokratia ja toimivuus – palvelualueella. Eri vastuualueet eivät hanki itse merkkipäivälahjoja. Merkkipäivälahjojen hankinnassa noudatetaan voimassa olevaa merkkipäiväsääntöä.

Valtionosuuksien laskeminen

Rahoitusosan valtionosuudet jaetaan peruspalvelujen valtionosuuteen ja opetus- ja kulttuuritoimen muuhun valtionosuuteen. Nämä ovat yleiskatteisia tuloja varsinaisen toiminnan menojen kattamiseen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskemisen perusteina käytetään:

- yleisen osan määräytymisperusteita
- esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen laskennallisia kustannuksia
- taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määräytymisperusteita
- erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteita

Osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta otetaan huomioon myös laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus sisältää mm. koulujen, lukioiden, ammatillisten koulujen, liikunnan, kulttuuritoimen ja nuorisotyön valtionosuudet.

Valtionosuuden tarkistaminen ja oikaisuvaatimuksen tekeminen yleiskatteisissa valtionosuuksissa kuuluu kunnanhallitukselle.

Valtionosuusuudistus on valtionhallinnolla työn alla ja tavoitteena on 1.1.2027 voimaan tulisi uusi rahoitusmalli, jolla vahvistetaan kuntien itsehallintoa ja samalla säilytetään kuntien saamien valtionosuuksien yleiskatteisuus.

Erilaiset valtionavustukset hankkeisiin ja projekteihin

Erilliset valtionavustukset palvelualueilla erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin (=käyttötalouden hankkeet) kirjataan ko. palvelualueen tuloksi, jolloin tuloja käytetään toimintamenojen katteeksi. Talousarvion laadinnassa pitää kiinnittää huomiota, että hankkeille budjetoidaan sekä tulot että menot.

Investoinneissa valtionavustus kirjataan ko. hankkeen rahoitusosuudeksi jaksotettuna investointien toteutumisen mukaan.

Hankeseuranta

Palvelualueiden on pidettävä luetteloa hankkeista, joihin saadaan ulkopuolista rahoitusta.

Hankeseurantaa varten avataan oma kustannuspaikka ym. tunnisteet kirjanpitoon. Kustannuspaikan avauksen yhteydessä toimitetaan talouspalveluihin kopio hankepäätöksestä. Taloushallintoon toimitetaan myös hakulomakkeen tiedot. Hankerahahakemukseen pitää laittaa taloudesta vastaavan henkilön tiedot myös.

Toteutuneen hankkeen raportoinnista vastaa palvelualue.

Sisäinen laskenta

Sisäisen laskutuksen tavoitteena on kustannusten kohdentaminen aiheuttamisperiaatteen mukaan. Sisäisenä laskutuksena tehdään: sisäinen vuokra, sisäinen siivous, sisäinen vesilaskutus, sisäinen ruokahuolto ja sisäinen henkilöstöpalvelu. Kaikki sellaiset sisäiset erät, joilla on selkeä jakoperuste, voidaan kohdentaa sisäisellä laskutuksella.

Sisäisessä myynnissä ei saa muodostua katetta.

Sisäinen vuokra muodostuu kiinteistön kulut jakamalla käyttäjien käytössä olevien neliömäärien suhteessa. Sisäinen siivous jaetaan samoilla neliömäärillä mitä käytetään sis. vuokralaskutukseen.

Sisäisiä eriä muodostuu myös vyöryttämällä palvelu- tai tehtäväalueen hallintokuluja palvelualueen eri kustannuspaikoille. Näin hallintokulut jakaantuvat eri vastuualueille niiden aiheuttamisperiaatteen mukaisesti ja kohdistuvat vastuualueen tuloihin ja menoihin.

Vyörytyksiä käytetään mm. hallinnon, taloushallinnon ja ICT-palveluiden kuluissa. Vyörytykset kohdistetaan pääasiassa toimintakulujen suhteessa.

Talousarvion seuranta ja raportointi

Kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava kunnanvaltuuston hyväksymää talousarviota. Talousarvion ja tavoitteiden seuranta tulee olla jatkuvaa sekä se on osa toiminnan ja talouden ohjausta johtamisesta.

Kuntakonsernin tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan ja talouden kehittymisestä kunnanvaltuustolle 30.4. ja 31.8. ajankohdissa osavuosikatsauksena sekä tilinpäätöksessä. Katsauksissa informoidaan toimialan olennaista tapahtumista sekä selvitetään tavoitteiden, tunnuslukujen ja talousarvion toteutumisesta.

Merkittävistä poikkeamista tulee erikseen tehdä selvitys ja raportoida niistä korjaustoimenpiteistä, joihin ryhdytään talousarviossa pysymiseksi ja erityisesti selvittää ylitysuhan kohteena olevat toiminnat, ylitysten syyt ja mahdollisuudet päästä talousarvioon tai vähentää ylityksen määrä.

Sitovien tavoitteiden raportointi (=osavuosikatsaukset)

Ensimmäinen osavuosikatsaus on ajalta 1.1. - 30.4. joka sisältää tilinpäätösennusteen ja sanallisen arvion sitovien tavoitteiden toteutumisesta.

Toinen osavuosikatsaus laaditaan ajalta 1.1. - 31.8.

Kolmas osavuosikatsaus, joka on vuoden viimeinen ja on yhtä kuin toimintakertomus, laaditaan koko vuoden toiminnasta eli tilinpäätöksen yhteydessä.

Osavuosikatsausten lisäksi taloushallinto raportoi kunnanhallitukselle ja -valtuustolle myös muina kuukausina talouden toteutumista ja olennaisia tapahtumia.

Raportointiaikataulu:

Kunnanvaltuustolle:
- osavuosikatsaus I (sis. tilinpäätösennusteen) ajalta 1.1. - 30.4.
- tilinpäätösennuste 30.6. tilanteen mukaan
- osavuosikatsaus II (sis. tilinpäätösennusteen) ajalta 1.1. - 31.8.
- tilinpäätös ajalta 1.1. - 31.12.

Kunnanhallitukselle:
- kuukausiraportointi talouden osalta ja olennaiset tapahtumat
- ennuste mahd. ylityksistä/alituksista, kun havaittu

Lautakunnille:
- kuukausiraportointi talouden osalta ja olennaiset tapahtumat
- ennuste mahdollisista ylityksistä/alituksista kun havaittu
- ohjeistus käyttösuunnitelmamuutoksiin, kun havaitaan lautakunnan sitovuustasojen sisällä ylitys-/alistuspaineita

Lautakuntien kuukausiraportointiin sekä osavuosi-raportointia varten otetaan käyttöön yhteiset pohjat, joilla raportointia tehdään. Raportointi tehdään raportointiohjelmalla, jossa yhteiset pohjat.

Kuntatietoraportointi

Kuntatietoraportointi, jossa raportointivelvollisuus perustuu lakiin ja asetukseen, tehdään valtionhallinnon määrittelemän aikataulun mukaisesti. Raportointi perustuu Kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin käsikirjaan (AURA). Raportointi perustuu määrittelyihin ja tarkkoihin sitoviin aika-tauluihin.

Raportointia pyritään tekemään niin paljon automaattisesti suoraan kirjanpidosta kuin mahdollista. Kirjaussuunnitelma ja päivitetyt ohjelmistot ovat edellytys.

Kuntatietoraportointia tehdään seuraavan aikataulun mukaisesti:

- talousarviotiedot (KTAS) tilinpäätösvuodelta on raportoitava 15.1. mennessä
- neljännesvuosiraportointi (KKNR+KLTR+ KTPE) ajalta 31.3. + 30.6.(sis. tilinpäätös-ennusteen) + 30.9 tehdään raportointikuukauden seuraavan kuukauden loppuun mennessä
- palveluluokittaiset ja sektorikohtaiset raportit (KKTPP) tilinpäätösvuodelta on raportoitava 31.5. mennessä
- konserniyhtiöiden tietojen raportti (TOLT-A + TOLT-B) 31.12. mennessä
- tilinpäätösarvioraportti (KKTPA+KLTPA) tilinpäätösvuodelta on annettava 25.1. mennessä
- tilinpäätösraportointi (KKOTR, KKTR) tilinpäätösvuodelta on tehtävä 15.4. mennessä
- muita tilinpäätöksen taloustietoja (KKYTT) tilinpäätösvuodelta on annettava 31.5. mennessä
- esi-, perus- ja lukio-opetuksen talous- ja toimintatiedot (TOTT) tilinpäätösvuodelta on raportoitava 31.5. mennessä.

Kunnan talousmittarit

Talousmittarit	Toteutuneet vuodet						Kuluva vuosi + suunnitelmavuodet			
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Mta2025	Ta2026	Ts2027	Ts2028
Tuloveroprosentti	21,50	21,50	21,50	21,50	8,86	8,90	9,20	9,20	9,20	9,20
0,1 % muutos tuloveroprosentissa					nain 100 000 euroa					
Vuosikate/poistot, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	175,1 %	192,6 %	197,2 %	158,3 %	133,4 %	65,8 %	73,5 %	102,0 %	107,2 %	108,2 %
Investointien tulorahoitus, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	-59,6 %	121,2 %	247,5 %	286,8 %	168,7 %	24,7 %	20,5 %	162,6 %	155,5 %	165,5 %
Omavaraisuusaste, % Hyvä > 70 % Tyydyttävä 50 % - 70 % Heikko < 50 %	27,0 %	33,3 %	36,0 %	39,3 %	35,9 %	35,9 %	41,2 %	40,7 %	41,7 %	41,8 %
Kunnan lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo 2024, 3 200 € Tyydyttävä 3 500 - 7 000 Heikko > 7 000 €	4 647	5 117	4 843	4 342	4 006	4 944	5 904	5 725	5 533	5 512
Suhteellinen velkaantuneisuus Mitä pienempi tunnusluvun arvo, tulorahoitus riittää velan takaisinmaksuun Hyvä < 50, tyydyttävä 50-80, heikko >80	84,1 %	81,3 %	78,4 %	68,1 %	111,3 %	139,4 %	139,6 %	135,7 %	129,5 %	128,7 %
Taseen yli-/alijäämä, 1 000 € Hyvä > 0 Heikko < 0	2 648	4 631	6 101	6 993	7 498	6 894	6 467	6 499	6 604	6 729
Laskennallinen lainanhoitokate, % Hyvä lainanhoitokyky > yli 2 Tyydyttävä 1 - 2 Heikko < 1	1,4	2,4	0,8	0,9	0,5	0,5	0,8	0,9	0,5	1,0
Toim. ja investointien rahavirta, 1 000 € Hyvä > 1,4 milj. kattaa lainanlyhennykset Tyydyttävä 0 - 1,4 milj Heikko < 0, edellyttää lisälainaa	1 047	693	1 923	1 593	835	-3 537	-4 594	626	555	655
Hyvä = vihreä, tyydyttävä = oranssi, heikko = punainen										
Toimintatuotot / toimintamenot, % - kuinka paljon toimintamenoja saadaan katettua toimintatuotoilla	14,7 %	13,4 %	16,1 %	14,8 %	23,3 %	22,2 %	20,1 %	19,6 %	20,2 %	20,3 %
Toimintamenojen muutos edelliseen vuoteen, %	-1,4 %	0,9 %	5,2 %	5,3 %	-49,1 %	2,1 %	5,3 %	-3,3 %	0,2 %	-0,3 %
Asukasmäärä	4 943	4 885	4 847	4 767	4 700	4 660	4 625	4 700	4 700	4 700
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Mta2025	Ta2026	Ts2027	Ts2028
	Toteutuneet vuodet						Kuluva vuosi + suunnitelmavuodet			

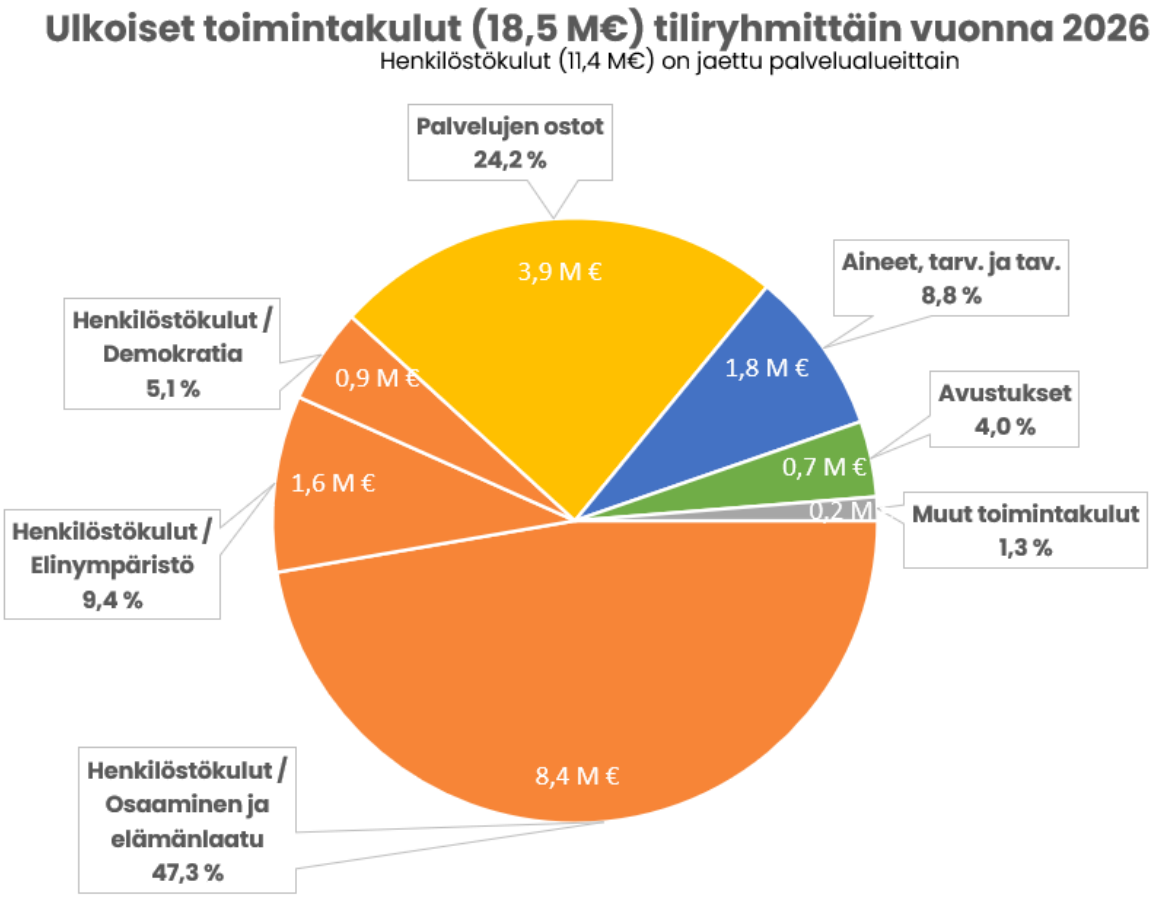
Ulkoiset toimintakulut (18,5 M€) tiliryhmittäin vuonna 2026
Henkilöstökulut (11,4 M€) on jaettu palvelualueittain
Palvelujen ostot 24,2 %
3,9 M €
Aineet, tarv. ja tav. 8,8 %
1,8 M €
Avustukset 4,0 %
0,7 M €
Muut toimintakulut 1,3 %
0,2 M
Henkilöstökulut / Demokratia 5,1 %
0,9 M €
Henkilöstökulut / Elinympäristö 9,4 %
1,6 M €
Henkilöstökulut / Osaaminen ja elämänlaatu 47,3 %
8,4 M €

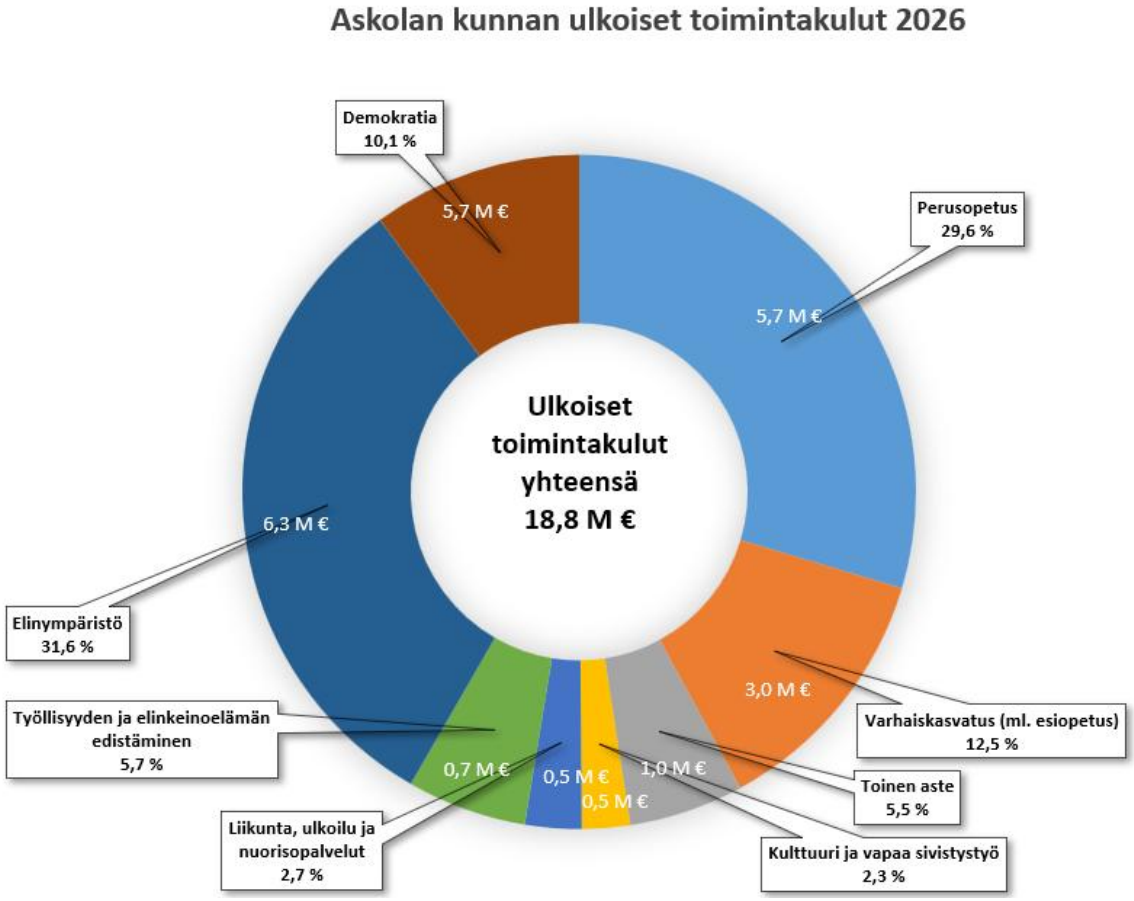
Askolan kunnan ulkoiset toimintakulut 2026
Demokratia 10,1 %
5,7 M €
Perusopetus 29,6 %
5,7 M €
Ulkoiset toimintakulut yhteensä 18,8 M €
6,3 M €
Elinympäristö 31,6 %
3,0 M €
Varhaiskasvatus (ml. esiopetus) 12,5 %
Työllisyyden ja elinkeinoelämän edistäminen 5,7 %
0,7 M €
0,5 M €
1,0 M €
0,5 M €
Toinen aste 5,5 %
Liikunta, ulkoilu ja nuorisopalvelut 2,7 %
Kulttuuri ja vapaa sivistystyö 2,3 %

Valtuustotason sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet palvelu- ja tehtäväalueittain

OSAAMINEN JA ELÄMÄNLAATU -palvelualue

Sitovuustaso: Valtuusto

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00003000 OSAAMINEN JA ELÄMÄNLAATU									
Myyntituotot	1 148 928	915 500	200 000	1 115 500	695 164	62,3 %	1 154 480	1 160	1 166
Maksutuotot	235 510	230 500	0	230 500	154 765	67,1 %	211 000	212	213
Tuet ja avustukset	169 944	170 080	0	170 080	186 517	109,7 %	119 750	120	121
Muut toimintatuotot	3 390	0	0	0	2 166	0,0 %	0	0	0
Toimintatuotot	**1 557 772**	**1 316 080**	**200 000**	**1 516 080**	**1 038 613**	**68,5 %**	**1 485 230**	**1 493**	**1 500**
Henkilöstökulut	-8 665 724	-8 826 500	-134 000	-8 960 500	-5 982 054	66,8 %	-8 754 440	-8 798	-8 842
Palvelujen ostot	-1 461 828	-1 454 505	-66 000	-1 520 505	-935 035	61,5 %	-1 527 490	-1 535	-1 543
Aineet, tarv. ja tav.	-334 198	-427 600	0	-427 600	-260 629	61,0 %	-387 950	-390	-392
Avustukset	-233 097	-296 140	0	-296 140	-135 913	45,9 %	-246 140	-247	-249
Muut toimintakulut	-85 663	-118 530	0	-118 530	-49 792	42,0 %	-118 580	-119	-120
Toimintakulut	**-10 780 510**	**-11 123 275**	**-200 000**	**-11 323 275**	**-7 363 424**	**65,0 %**	**-11 034 600**	**-11 090**	**-11 145**
TOIMINTAKATE	**-9 222 738**	**-9 807 195**	**0**	**-9 807 195**	**-6 324 811**	**64,5 %**	**-9 549 370**	**-9 597**	**-9 645**

Toiminnan kuvaus

Osaaminen ja elämänlaatu –palvelualue tarjoaa kuntalaisille hyvinvointipalveluita, edellytykset hyvään ja aktiiviseen elämään, mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue järjestää lakisääteiset palvelut:

- varhaiskasvatus
- esiopetus
- perusopetus
- lukiokoulutus
- kulttuuri- ja kirjastopalvelut
- liikunta- ja nuorisopalvelut.

Kunta saa näihin toimintoihin valtionosuutta.

Perusopetuspalveluihin sisältyy koululaisten iltapäivätoiminta. Lisäksi palveluja ovat hallinto- ja kuljetuspalvelut sekä vapaa-aikapalvelut, jotka sisältävät taiteen perusopetusta (musiikki, kuvataide, tanssi, sirkustaide) sekä Porvoon kanssa sopimuspohjaisesti järjestetyt kansalaisopistopalvelut.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 13.08.2025 § 174 talousarvion 2026 suunnitteluohjeen ja talousarvio-raamin. Palvelualueen raami on 9 550 t €, josta osaaminen 8 690 t € ja elämänlaatu 860 t €.

Palvelualueen yhteisenä painopisteenä on turvallisuuden edistäminen palvelutuotannossa. Näkökulmat kaikilla vastuualueilla ovat ennalta ehkäisevä työ, toiminta häiriötilanteessa ja palautuminen. Perusopetuksessa keskitytään erityisesti kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisemiseen ja siihen puuttumiseen. Vuoden 2026 aikana laaditaan toimenpideohjelma edellä mainitusta teemasta monialaisena yhteistyönä. Keskeinen osa kehittämistyötä on turvallisuuskansion käytettävyyden edistäminen ja suunnitelmaosuuksien päivittäminen.

Sairaalakouluopetusta selvitetään Itä-Uudenmaan kuntien välisenä yhteistyönä kevään 2026 aikana. Tarkoituksena on hahmottaa alueen kuntien velvoitteena oleva tarpeiden mukainen polikliininen opetus, sen mahdollinen toimintamalli, vastuut ja velvoitteet sekä rahoitus. Mallin toimeenpanosta päätetään erikseen.

Yrittäjyyskasvatusta kehitetään edelleen aloittamalla 6. luokan yrityskylävierailut. Lisäksi edistetään käynnistyvää palvelualueen ja yritysten yrittäjyyskasvatuksen yhteistyöryhmän (YTY-ryhmä) toimintaa osana elinkeinojen kehittämistyötä.

Osallisuuden edistäminen on palvelutuotannossamme keskeinen painopiste. Tämä näkyy osallisuuden edistämisen tavoitteena kaikilla vastuualueilla. Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvitys

laaditaan vuoden 2026 aikana. Selvitys muodostuu ennakkovaikutusten arvioinnista, jota varten laaditaan erillinen osallisuussuunnitelma eri tahojen osallisuuden varmistamiseksi. Nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen on tärkeä osa palvelualueen osallisuuden edistämisen mukaista toimintaa.

Esi- ja perusopetuksessa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa lain nojalla 1.8.2026 alkaen. Velvoite perustuu perusopetuslain muutokseen, jonka eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2025. Opetussuunnitelman perusteiden päivitystä odotetaan vuoden vaihteeseen. Keväällä 2026 päivitetään paikalliset opetussuunnitelmaosuudet. Liikunnallisen elämäntavan säännöksen myötä yhteistoimintaa kunnan hyvinvoinnin koordinaatio -vastuualueen kanssa tulee tehostaa entisestään.

Kunta-alan sopimuskorotukset kasvattavat palvelualueen henkilöstömenoja. Korotukset (noin 2,9%) tulevat voimaan syyskauden 2026 aikana.

Henkilöstö

Vuoden 2026 aikana toteutetaan seuraavat henkilöstömuutokset:

- Lisätään yksi erityisluokanopettaja määräaikaisesti 1.1.2026 lukien Askolan alakoululle ja Askolan yläkoululle. Käytön jakautumisesta päättää toiminnasta vastaava rehtori. Samanaikaisesti allokoidaan olemassa olevaa yläkoulun erityisopettajaresurssia vastaamaan lukion opiskelijoiden tarvetta seuraavasti (em. tavalla määräaikaisesti): Askolan yläkoulun erityisopettajan työpanosta kohdennetaan lukioon 9 h/vk ja oppivelvollisuuskoordinaattorin työpanosta 6 h/vk. Tarve perustuu perusopetuksen ja lukiokoulutuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen lakiuudistukseen. Kustannusvaikutus on noin 55 t €/v.
- Lisätään liikunnan ohjaajan resurssia kahdeksalla (8) kuukaudella (4 kk olemassa oleva, yhteensä 12 kk) 1.1.2026 lukien, jotta vahvistetaan eri ikäisten kuntalaisten pitkäjänteistä liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämisen työtä. Kasvun mukainen kustannusvaikutus (8 kk kasvu) on n. 19 t €.
- Muutetaan neljän varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakanssi sosionomin vakanssiksi 1.8.2026 lukien. Muutoksella ei ole vaikutusta olemassa olevaan henkilöstöön. Muutos on ensimmäinen vaihe, jolla vastataan vuonna 2030 voimaan astuvaan lakimuutokseen. Muutoksen kustannusvaikutus vuonna 2026 on n. 10 t €. Muutoksella edistetään osaltaan henkilöstön pysyvyyttä, positiivista työantajakuvaa ja palvelutuotannon laatua.

Muutokset verrattuna talousarviovuoteen 2025:

- Varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen kasvuun varataan noin 100 000 € kattamaan vuoden 2025 ensimmäisessä osavuosikatsauksessa todettua laskentavirhettä varhaiskasvatuksen palkkamenoissa.
- Määräaikaisen viestintä- ja tapahtuma-koordinaattorin palkkamenojen poistuminen (4 kk / 40% poisto) kulttuuripalveluista.
- Särkijärven iltapäivätoimintaan kohdistetaan henkilöstömenovaraus koko vuodelle 2026.
- TVT-koordinaattorin siirtyminen Osaaminen -vastuualueelta Demokratia ja toimivuus – palvelualueelle (ICT-asiantuntija).
- Hankerahoituksen kohdentaminen lukuvuonna 2025-2026: Alakoulujen kasvatusohjaaja ja Askolan alakoulun erityisluokanopettaja (pienluokka).
- yhden luokanopettajan viran muutos erityisluokanopettajaksi 1.8.2026 alkaen.

Tulevaisuusnäkymät

Palvelualueen lakisääteiset tehtävät kasvavat sekä määrällisesti että vaatimustasoltaan. Palvelualueen organisaatio on ohut, joka asettaa vaatimuksia toiminnan kehittämiselle sekä jaetun johtajuuden, prosessien hallinnan, yhteistyötapojen ja -rakenteiden, tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämisen, että systeemisen ajattelutavan kehittämiselle. Haluamme edelleen vahvistaa yhdessä tehtävää työtä ja Me-henkeä.

Perusopetuksen oppilasmäärä pienenee vuosikymmenen vaihteeseen mennessä noin 20 %. Syntyneiden ikäluokat ovat olleet vuosien 2017-2024 välisenä aikana 28-48 lasta, kun vuosina 2009-2016 syntyneiden ikäluokat ovat olleet 60-77 lasta. Demografiset muutokset vaikuttavat suoraan kunnan valtionosuustuloja vähentäen. Tämä edellyttää palvelutuotannossa rakenteellisia ratkaisuja.

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueen organisaatiorakenne vuonna 2026

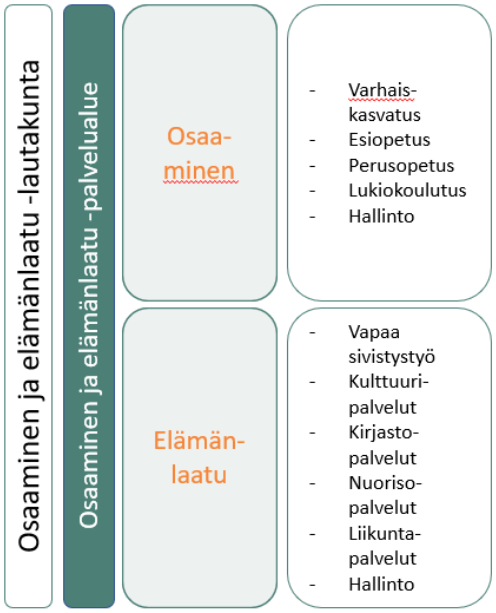

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet on johdettu vastuualueiden tavoitteista, tehtäväalueille ei ole erikseen määritelty toiminnallisia tavoitteita.

Osaaminen ja elämänlaatu –palvelualueen investointiehdotus vuodelle 2026

Investointiehdotus sisältää seuraavat hankintasuunnitelmat:

- kaluste- ja ICT-investoinnit 20 000 euroa
- Askolan yläkoulun sisäpihan (välituntialue) viihtyisyyden kehittäminen 20 000 €, (hankintasuunnitelma laaditaan oppilaiden ehdotuksia hyödyntäen).

Osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue – Valtuustotaso - TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2026

Tavoitteet on johdettu vastuualueiden tavoitteista ja sisältää osaaminen ja elämänlaatu –tehtäväalueet yhdessä

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2026	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Yritysmyönteisyys	Yrittäjyyskasvatus, yrittäjyys- ja työelämäpainotuksen toteuttaminen	Yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen varhaiskasvatuksesta lukioon. Mittarit: Palvelualueen ja yrittäjien yrittäjyyskasvatuksen yhteistyöryhmän (YTY-ryhmä) toiminnan käynnistäminen (K/E; tapaamisten määrä ≥2/v). 6. lk. yrityskylävierailujen käynnistäminen (K/E).	Palvelualuejohtaja, rehtorit ja päiväkodinjohtajat
	Kestävä talous	Kustannustehokkaan toiminnan vahvistaminen	Talousarviossa pysyminen.	Palvelualuejohtaja ja vastuualuejohtajat
	Osallistava ja avoin toimintatapa	Osallisuuden vahvistaminen kaikilla vastuualueilla, viestinnän kehittäminen	Osallisuuden toimintamuotojen vakiintuminen, nuorisovaltuuston toiminta. Mittari: varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvitystä koskevan osallisuussuunnitelman (K/E) sekä ennakkovaikutusten arvioinnin laadinta (K/E).	Palvelualuejohtaja ja vastuualuejohtajat
Hyvinvointi	Ajanmukainen palveluverkko	Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvityksen laadinta vuoden 2026 aikana	Palveluverkkoselvitys tukee päätöksentekoa. Mittari: palveluverkkoselvitys laadittu (K/E).	Palvelualuejohtaja, rehtorit ja päiväkodinjohtajat
	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Eri vastuualueiden hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien toteuttaminen. Mielenterveyttä tukevien toimien ja palvelujen edistäminen.	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sisältyy arkipäivän suunnitteluun ja toteuttamiseen. Mittari: sairaalaopetusta koskevan selvityksen tekeminen (K/E), henkilöstön sairauspoissaolojen määrä palvelualueella pienenee (henkilöstöraportti 2024).	Palvelualuejohtaja ja vastuualuejohtajat

	Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisuustoiminnan kehittäminen	Ajantasaiset ja päivitetyt turvallisuussuunnitelmat johdon ja henkilöstön käytössä. Mittari: Koulujen turvallisuuskansion (Notecrow) rakentaminen ja käyttöönotto 1.8.2026 lukien (K/E). Palvelualueen yhteinen harjoitus (≥1/v) ja yksikkö- / vastuualuekohtaiset harjoitukset (≥2/v).	Palvelualuejohtaja ja vastuualuejohtajat

Sitovat tehtäväalueiden määrärahat

Sitovuustaso: Valtuusto

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00003100 OSAAMINEN									
Myyntituotot	1 110 608	875 000	200 000	1 075 000	649 047	60,4 %	1 113 980	1 120	1 125
Maksutuotot	234 018	228 000	0	228 000	151 972	66,7 %	211 000	212	213
Tuet ja avustukset	136 841	142 580	0	142 580	149 114	104,6 %	83 000	83	84
Muut toimintatuotot	2 700	0	0	0	1 015	0,0 %	0	0	0
Toimintatuotot	**1 484 167**	**1 245 580**	**200 000**	**1 445 580**	**951 149**	**65,8 %**	**1 407 980**	**1 415**	**1 422**
Henkilöstökulut	-8 124 642	-8 308 580	-134 000	-8 442 580	-5 610 318	66,5 %	-8 198 450	-8 239	-8 281
Palvelujen ostot	-1 192 465	-1 184 060	-66 000	-1 250 060	-769 288	61,5 %	-1 259 245	-1 266	-1 272
Aineet, tarv. ja tav.	-264 838	-339 450	0	-339 450	-214 399	63,2 %	-307 950	-309	-311
Avustukset	-212 997	-276 140	0	-276 140	-116 913	42,3 %	-226 140	-227	-228
Muut toimintakulut	-54 100	-88 370	0	-88 370	-30 553	34,6 %	-87 970	-88	-89
Toimintakulut	**-9 849 042**	**-10 196 600**	**-200 000**	**-10 396 600**	**-6 741 470**	**64,8 %**	**-10 079 755**	**-10 130**	**-10 181**
TOIMINTAKATE	**-8 364 875**	**-8 951 020**	**0**	**-8 951 020**	**-5 790 321**	**64,7 %**	**-8 671 775**	**-8 715**	**-8 759**

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00003110 ELÄMÄNLAATU									
Myyntituotot	38 320	40 500	0	40 500	46 117	113,9 %	40 500	41	41
Maksutuotot	1 492	2 500	0	2 500	2 793	111,7 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	33 103	27 500	0	27 500	37 403	136,0 %	36 750	37	37
Muut toimintatuotot	690	0	0	0	1 151	0,0 %	0	0	0
Toimintatuotot	**73 605**	**70 500**	**0**	**70 500**	**87 464**	**124,1 %**	**77 250**	**78**	**78**
Henkilöstökulut	-541 082	-517 920	0	-517 920	-371 736	71,8 %	-555 990	-559	-562
Palvelujen ostot	-269 363	-270 445	0	-270 445	-165 748	61,3 %	-268 245	-270	-271
Aineet, tarv. ja tav.	-69 360	-88 150	0	-88 150	-46 230	52,4 %	-80 000	-80	-81
Avustukset	-20 100	-20 000	0	-20 000	-19 000	95,0 %	-20 000	-20	-20
Muut toimintakulut	-31 563	-30 160	0	-30 160	-19 240	63,8 %	-30 610	-31	-31
Toimintakulut	**-931 468**	**-926 675**	**0**	**-926 675**	**-621 954**	**67,1 %**	**-954 845**	**-960**	**-964**
TOIMINTAKATE	**-857 863**	**-856 175**	**0**	**-856 175**	**-534 490**	**62,4 %**	**-877 595**	**-882**	**-886**

ELINYMPÄRISTÖ-palvelualue

Sitovuustaso: Valtuusto

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00004000 ELINYMPÄRISTÖ									
Myyntituotot	968 268	935 700		935 700	473 498	50,6 %	1 165 090	1 171	1 177
Maksutuotot	127 462	150 700		150 700	81 897	54,3 %	152 800	154	154
Tuet ja avustukset	46 501	153 000		153 000	153 127	100,1 %	153 000	154	155
Muut toimintatuotot	961 536	982 905		982 905	653 444	66,5 %	406 003	408	410
Toimintatuotot	**2 103 767**	**2 222 305**	**0**	**2 222 305**	**1 361 966**	**61,3 %**	**1 876 893**	**1 886**	**1 896**
Henkilöstökulut	-1 538 030	-1 703 360		-1 703 360	-1 094 644	64,3 %	-1 746 750	-1 755	-1 764
Palvelujen ostot	-1 664 413	-1 551 175		-1 551 175	-1 038 776	67,0 %	-1 570 565	-1 578	-1 586
Aineet, tarv. ja tav.	-1 287 223	-1 366 410		-1 366 410	-774 565	56,7 %	-1 200 040	-1 206	-1 212
Avustukset	-19 000	-17 000		-17 000	-3 000	17,6 %	-17 000	-17	-17
Muut toimintakulut	-156 588	-179 670		-179 670	-141 150	78,6 %	-42 560	-43	-43
Toimintakulut	**-4 665 254**	**-4 817 615**	**0**	**-4 817 615**	**-3 052 135**	**63,4 %**	**-4 576 915**	**-4 600**	**-4 623**
TOIMINTAKATE	**-2 561 487**	**-2 595 310**	**0**	**-2 595 310**	**-1 690 169**	**65,1 %**	**-2 700 022**	**-2 714**	**-2 727**

Toiminnan kuvaus

Elinympäristön palvelualue muodostuu neljästä eri palvelujen tehtäväalueesta:

- kiinteistöjen ja alueiden palvelut
- vesi- ja viemärilaitos
- ympäristöterveydenhuolto
- rakennus- ja ympäristöjaosto.

Kiinteistöjen ja alueiden palvelut tehtäväalue muodostuu neljästä eri vastuualueesta, joita ovat tilahallinta, kaavoitus, liikennealueet ja yleiset alueet sekä ruoka ja siisteys tulosyksiköstä.

Vesi- ja viemärilaitoksen tehtäväalue muodostuu vesilaitoksista ja viemärilaitoksista.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäväalue muodostuu ympäristöön ja kiinteistöihin liittyvistä terveystarkastuspalveluista.

Rakennus- ja ympäristöjaosto toimii Askolan, Pornaisten, Pukkilan ja Myrskylän kuntien yhteistyösopimuksen mukaisena rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaisena. Rakennus- ja ympäristöjaosto jakaantuu rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun vastuualueisiin.

Elinympäristön palvelualueen hallinnosta vastaa palvelualueen johtaja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kiinteistöjen ja alueiden palvelualueella tilahallinnan kirjanpidosta poistuu ns. SoTePe kiinteistöt (sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen käytössä olevat kiinteistöt) Mäntyrinteen palvelukeskus, terveyskeskus ja pelastusasema. Nämä kiinteistöt tullaan yhtiöittämään lain velvoittamana ja yhtiön kautta vuokraamaan hyvinvointialueelle. Elinympäristö-palvelualue tarjoaa perustettavalle yhtiölle tukipalveluja kiinteistöjen ylläpitoon ja hallintoon liittyvissä toiminnoissa.

Tilahallinnassa tullaan tarkastelemaan kaikkien kiinteistöjen osalta tilatehokkuutta ja käyttöastetta sekä käyttämättömille kiinteistöille tulee tarkastella muuta toimintaa tai laittaa myyntiin mm. vanhan lukio laitetaan myyntiin. Asuinkäytössä olevien kiinteistöjen vuokramääriä tarkistetaan 1.1.2026 alkaen..

Vesi- ja viemärilaitoksella tullaa kehittämään toimintaa ja varaudutaan uudistuvan vesihuoltolain toimintaan vaikuttaviin vaatimuksiin. Vesi- ja viemärilaitoksella tarkastellaan kustannusten säästöjä mm. jätevesien hulevesimäärien vähentäminen ja omien vedenottamoiden veden jakelun lisääminen. Vesi- ja viemärilaitoksen toiminta-alueita tullaan tarkastelemaan ja varaudutaan uusien toiminta-alueiden suunnitteluun sekä rakentamiseen. Vesi- ja viemärilaitoksen asiakasmaksujen korotus tulee voimaan 1.1.2026 alkaen.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostetaan edelleen Porvoon kaupungilta

Rakennus- ja ympäristöjaoston toimialueella kuntien yhteistyösopimusta tullaan päivittämään ja kuntien yhteinen rakennusjärjestys tullaan uudistamaan uuden rakentamislain edellytysten mukaan.

Kehittämistoimenpiteinä tullaan jatkamaan ja hyväksyttämään kunnan maapoliittinen ohjelma, hankintastrategia ja uudet hankintaohjeet, kiinteistöstrategian työn aloitus ja kiinteistöstrategian luominen.

Henkilöstö

Elinympäristö-palvelualueen henkilöstö muodostuu tilahallinnan, rakennusvalvonnan- ja ympäristön-suojelun sekä ruoka- ja siisteyspalveluiden henkilöstöstä.

Elinympäristö-palvelualueella tilahallinnasta vastaa palvelualueenjohtajan lisäksi aluemestari ja aluehoitaja. Lisäksi vesi- ja viemärilaitoksen hoitajia on kaksi, jotka osallistuvat myös muihin tilahallinnan tehtäviin.

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtäviä hoitavat rakennusvalvontapäällikkö, kaksi rakennus-tarkastajaa, kaksi ympäristönsuojelusihteeri ja palvelusihteeri.

Ruoka- ja siisteyspalveluista vastaa ruokapalvelu-päällikkö henkilöstön kanssa.

Tulevaisuusnäkymät

Talous asettaa rajoja toiminnan kehittämiselle tulevaisuudessa ja laadullisten palvelujen järjestämiseksi tulee tarkastella kaikilla tehtävien osa-alueilla palvelujen tarjonnan määrää.

Elinympäristö-palvelualueen investointiehdotus vuodelle 2026

Investointiohjelman ehdotuksen painopisteet vuodelle 2026 ja suunnitelmavuosille 2027-2029 ovat uusien kaava-alueiden infran suunnittelussa ja rakentamisessa.

Uusia yritystontteja tarvitaan kunnan elinvoiman parantamiseksi ja ensimmäisenä pyritään lisäämään yritystonttien tarjontaa.

Tilahallinnan investoinnit kohdistuvat vuonna 2026 kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien muutoksiin, joilla tavoitellaan lämmityskustannuksien pienentämistä.

Vesi- ja viemärilaitoksen investoinnit kohdistuvat viemärilaitoksen putkistojen ja kaivojen korjauksiin, joilla ensisijaisesti tavoitellaan hulevesimäärien pienentämistä jätevesissä. Vesilaitoksella tehdään vesiputkistojen puhdistuksia ensisijaisesti Monninkylän ja Vahijärven alueella. Vesi- ja viemärilinjastojen paikannuskartoitukset aloitetaan ja verkostokarttoja uudistetaan niiden perusteella.

Investointimäärärahaesitys vuodelle 2026

Rakennukset 270 000:
- Lämmitysjärjestelmä muutokset 190 000
- Kunnantalon sisätilamuutokset 40 000
- Mäntyrinteentie 4 B julkisivukorjausta 20 000
- Tutkimukset ja selvitykset 20 000

Kiinteät rakenteet ja laitteet 690 000
- Liikenneväylät ja yleiset alueet 460 000
- Vesi- ja viemärilaitos 230 000

Investointimääräraha esitykset suunnitelmavuosille 2027-2029

Lautakunnan investointiesitys vuodelle 2026 on yhteensä 1 000 000 euroa raamin mukaisesti. Suunnitelmavuosien investointilistaus sisältää ns. tarvekartoituksen näkökulmasta erilaiset investointitarpeet ja niiden arvioitu kustannusvaikutus. Lautakunta arvioi jokaisen talousarvioprosessin yhteydessä toteutettavat investointikohteet tarpeen mukaan ja tavoitteena on miljoonan euron esitys. Tulevaisuusohjelman päätöksen mukaan suunnitelmavuosien investointimäärärahojen taso pidetään miljoonassa eurossa vuotta kohti.

Elinympäristö -palvelualueen organisaatiorakenne vuodelle 2026

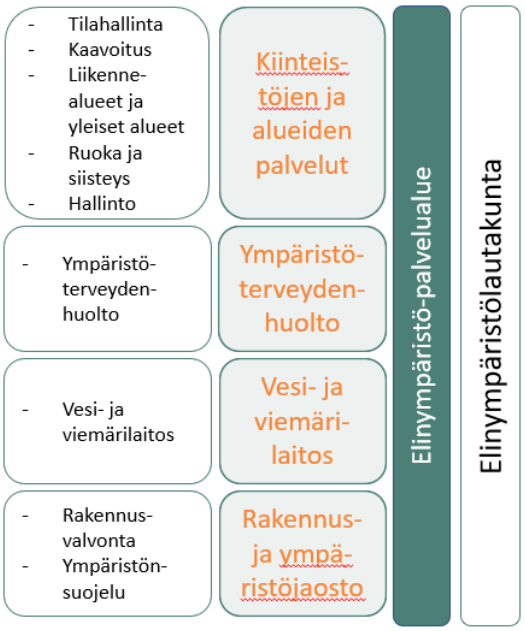

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet on johdettu vastuualueiden tavoitteista, tehtäväalueille ei ole erikseen määritelty toiminnallisia tavoitteita.

Elinympäristö –palvelualue – Valtuustotaso – TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2026

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2025	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Yritysmyönteisyys	Hankinnat ja tiedottaminen Kaavoitus	Hankintojen tiedotus Yrittäjä-illat Kaavoituksen aloituksen suunnittelun tiedotus Kaavoitusillat tarvittaessa	Palvelualuejohtaja, henkilöstö
	Kestävä talous	Palvelut ja hankinnat voidaan tehdä talousarvion puitteissa	Talous on talousarvion raameissa	Palvelualuejohtaja, henkilöstö
	Osallistava ja avoin toiminta-tapa	Palvelualueen tehtävistä, muutoksista ja hankinnoista tiedotetaan avoimesti	Tiedottaminen Palautteisiin vastaaminen määräajassa Palautteiden tehtävät hoidettu määräajassa	Palvelualuejohtaja, henkilöstö
Hyvinvointi	Ajanmukainen palveluverkko	Palveluiden määrän tarkastelu sekä niiden kehittäminen	Palvelut järjestetty vaatimusten mukaisesti	Palvelualuejohtaja, henkilöstö
	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Henkilökunnan työhyvinvoinnin kehittäminen. Liikunta- ja ulkoilualueiden kehittäminen	Hyvinvoiva henkilöstö ja sairaspoissaolojen määrä Palautteet liikunta- ja ulkoilualueista	Palvelualuejohtaja, henkilöstö
	Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Virkistyskohteiden ja yleinen ympäristön siisteys	Palautteet toiminnasta Palautteiden määrä, myönteiset ja kielteiset	Palvelualuejohtaja, henkilöstö

Sitovat tehtäväalueiden määrärahat

Sitovuustaso: Valtuusto

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00004009 ELINYMPÄRISTÖ HALLINTO -tehtäväalue									
Maksutuotot	0	200		200	0	0,0 %	200	0	0
Tuet ja avustukset	45 000	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Muut toimintatuotot	508	100		100	0	0,0 %	100	0	0
Toimintatuotot	**45 508**	**300**	**0**	**300**	**0**	**0,0 %**	**300**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	-105 877	-56 050		-56 050	-46 888	83,7 %	-59 110	-59	-60
Palvelujen ostot	-7 638	-15 480		-15 480	-2 349	15,2 %	-4 880	-5	-5
Aineet, tarv. ja tav.	-311	-2 600		-2 600	-15	0,6 %	-700	-1	-1
Avustukset	0	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	-566	-1 100		-1 100	-472	42,9 %	-1 400	-1	-1
Toimintakulut	**-114 392**	**-75 230**	**0**	**-75 230**	**-49 724**	**66,1 %**	**-66 090**	**-66**	**-67**
TOIMINTAKATE	**-68 884**	**-74 930**	**0**	**-74 930**	**-49 724**	**66,4 %**	**-65 790**	**-66**	**-66**

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00004010 KIINTEISTÖJEN JA ALUEIDEN PALVELUT -tehtäväalue									
Myyntituotot	35 337	75 500		75 500	8 446	11,2 %	121 790	122	123
Maksutuotot	981	500		500	450	0,0 %	600	1	1
Tuet ja avustukset	1 501	153 000		153 000	153 127	100,1 %	153 000	154	155
Muut toimintatuotot	956 531	982 805		982 805	653 444	66,5 %	405 903	408	410
Toimintatuotot	**994 350**	**1 211 805**	**0**	**1 211 805**	**815 467**	**67,3 %**	**681 293**	**685**	**688**
Henkilöstökulut	-901 177	-1 129 520		-1 129 520	-650 998	57,6 %	-1 098 290	-1 104	-1 109
Palvelujen ostot	-1 122 930	-1 058 775		-1 058 775	-665 806	62,9 %	-997 965	-1 003	-1 008
Aineet, tarv. ja tav.	-1 110 221	-1 179 210		-1 179 210	-665 058	56,4 %	-1 015 230	-1 020	-1 025
Avustukset	-16 000	-17 000		-17 000	0	0,0 %	-17 000	-17	-17
Muut toimintakulut	-133 652	-167 320		-167 320	-135 645	81,1 %	-30 860	-31	-31
Toimintakulut	**-3 283 980**	**-3 551 825**	**0**	**-3 551 825**	**-2 117 508**	**59,6 %**	**-3 159 345**	**-3 175**	**-3 191**
TOIMINTAKATE	**-2 289 630**	**-2 340 020**	**0**	**-2 340 020**	**-1 302 040**	**55,6 %**	**-2 478 052**	**-2 490**	**-2 503**

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00004020 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO -tehtäväalue									
Toimintatuotot	0	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Toimintakulut	-84 521	-100 000		-100 000	-60 101	60,1 %	-106 000	-107	-107
TOIMINTAKATE	**-84 521**	**-100 000**	**0**	**-100 000**	**-60 101**	**60,1 %**	**-106 000**	**-107**	**-107**

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00004850 VESI- JA VIEMÄRILAITOS -tehtäväalue									
Myyntituotot	679 428	611 000		611 000	335 302	54,9 %	794 100	798	802
Muut toimintatuotot	641	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Toimintatuotot	**680 069**	**611 000**	**0**	**611 000**	**335 302**	**54,9 %**	**794 100**	**798**	**802**
Henkilöstökulut	-171 047	-109 900		-109 900	-115 523	105,1 %	-160 680	-161	-162
Palvelujen ostot	-357 973	-283 550		-283 550	-207 318	73,1 %	-367 380	-369	-371
Aineet, tarv. ja tav.	-174 990	-180 700		-180 700	-77 012	42,6 %	-180 600	-182	-182
Muut toimintakulut	-14 452	-4 750		-4 750	-2 161	45,5 %	-4 300	-4	-4
Toimintakulut	**-718 462**	**-578 900**		**-578 900**	**-402 014**	**69,4 %**	**-712 960**	**-717**	**-720**
TOIMINTAKATE	**-38 393**	**32 100**	**0**	**32 100**	**-66 712**	**-207,8 %**	**81 140**	**82**	**82**

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00004890 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖJAOSTO									
Myyntituotot	253 503	249 200		249 200	129 750	52,1 %	249 200	250	252
Tuet ja avustukset	126 481	150 000		150 000	81 447	54,3 %	152 000	153	154
Muut toimintatuotot	3 856	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Toimintatuotot	**383 840**	**399 200**	**0**	**399 200**	**211 197**	**52,9 %**	**401 200**	**403**	**405**
Henkilöstökulut	-359 929	-407 890		-407 890	-281 235	68,9 %	-428 670	-431	-433
Palvelujen ostot	-91 351	-93 370		-93 370	-79 021	84,6 %	-94 340	-95	-95
Aineet, tarv. ja tav.	-1 701	-3 900		-3 900	-1 706	43,7 %	-3 510	-4	-4
Avustukset	-3 000	0		0	-3 000	0,0 %	0	0	0
Muut toimintakulut	-7 919	-6 500		-6 500	-2 774	42,7 %	-6 000	-6	-6
Toimintakulut	**-463 900**	**-511 660**		**-511 660**	**-367 736**	**71,9 %**	**-532 520**	**-535**	**-538**
TOIMINTAKATE	**-80 060**	**-112 460**	**0**	**-112 460**	**-156 540**	**139,2 %**	**-131 320**	**-132**	**-133**

DEMOKRATIA JA TOIMIVUUS -palvelualue

sitovuustaso: Valtuusto

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00001000 DEMOKRATIA JA TOIMIVUUS									
Myyntituotot	3 903	4 500		4 500	1 167	25,9 %	4 500	5	5
Maksutuoot	0	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	196 910	179 000		179 000	46 633	26,1 %	179 000	180	181
Muut Toimintatuotot	17 834	85 000		85 000	86 302	101,5 %	75 300	76	76
Toimintatuotot	**218 647**	**268 500**	**0**	**268 500**	**134 102**	**49,9 %**	**258 800**	**260**	**261**
Henkilöstökulut	-871 483	-935 360		-935 360	-529 767	56,6 %	-917 740	-922	-927
Palvelujen ostot	-839 458	-1 413 745		-1 413 745	-784 665	55,5 %	-1 337 720	-1 344	-1 351
Aineet, tarv. ja tav.	-53 883	-36 700		-36 700	-11 018	30,0 %	-33 450	-34	-34
Avustukset	-245 067	-487 500		-487 500	-241 882	49,6 %	-486 800	-489	-492
Muut toimintakulut	-84 455	-72 310		-72 310	-58 663	81,1 %	-73 090	-73	-74
Toimintakulut	**-2 094 346**	**-2 945 615**	**0**	**-2 945 615**	**-1 625 995**	**55,2 %**	**-2 848 800**	**-2 863**	**-2 877**
TOIMINTAKATE	**-1 875 699**	**-2 677 115**	**0**	**-2 677 115**	**-1 491 892**	**55,7 %**	**-2 590 000**	**-2 603**	**-2 616**

Palvelualueen kuvaus

Demokratia ja toimivuus –palvelualue jakaantuu kahteen tehtäväalueeseen:

- demokratia ja ratkaisukeskus
- toimivuus.

Demokratia ja ratkaisukeskus -tehtäväalue muodostuu seuraavista vastuualueista:

- demokratia
  - kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, vaikuttamistoimielimet, sidosryhmä-foorumit
- ratkaisukeskus
  - ratkaisukeskus, osallistava budjetointi

Toimivuus–tehtäväalueeseen kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- henkilöstöpalvelut
- hallinto-, talous- ja tietopalvelut
- viestintä
- elinvoima
- hyvinvoinnin koordinaatio
- työllisyyden edistäminen

Toiminnan kuvaus

Palvelualue toimii koko kunnan toiminnan, valmistelun ja päätöksenteon varmistajana ja yleiskehittäjänä. Toimintaan sisältyvät lisäksi vaikuttamistoimielimet ja sidosryhmäfoorumit.

Vaikuttamistoimielimiä ovat vanhus- ja vammaisneuvostot sekä nuorisovaltuusto. Sidosryhmäfoorumeita ovat järjestöfoorumi, elinvoimaryhmä, lapsiparlamentti sekä muut mahdolliset foorumit.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Askolan kunnanvaltuusto on hyväksynyt 1.9.2025 tulevaisuusohjelman talouden tasapainottamiseksi. Tulevaisuusohjelmaan sisältyy talouden sopeutuksia, joiden vaikutuksesta myös vuoden 2026 tilinpäätös on tasapainoinen. Vuoden 2026 aikana kunnassa on keskeistä pitää huolta tiukasta talouskurista.

Kunnassa suunnataan yhä tehokkaampaan toimintatapaan päätöksenteon valmistelussa, asiakirjahallinnassa ja arkistoinnissa. Kunta hyödyntää tietojärjestelmissä sekä päätöksenteon valmistelussa kehittyvät tekoälyn mahdollisuudet.

Elinvoima- ja viestintä -vastuualueilla resurssia on demokratia ja toimivuus -palvelualueen sisällä järjestelty uudelleen sisäisinä järjestelyinä.

Työllisyyden edistäminen -vastuualue sisältää vuodesta 2026 alkaen myös lakisääteiset kotouttamispalvelut.

Henkilöstö

Hallintojohtajan palkasta on 35 % kohdennettu päätöksentekoon liittyvien tehtävien perusteella tälle vastuualueelle vuonna 2026.

Arkistointia varten ei ole esitystä henkilöstön palkkauksesta vuonna 2026.

Palvelu- ja viestintäsihteerin työaikaa on kohdennettu 70 % viestinnän, 10 % hallintopalveluiden, 10 % talouspalveluiden, 5 % markkinoinnin ja 5 % elinvoiman vastuualueille. Palvelu- ja viestintäsihteeri tekee 80 % työaikaa.

Luottamushenkilöiden kokouspalkkiot on tarkistettu vastaamaan päätettyjä henkilömääriä.

Demokratia ja toimivuus -palvelualueen organisaatiorakenne vuodelle 2026

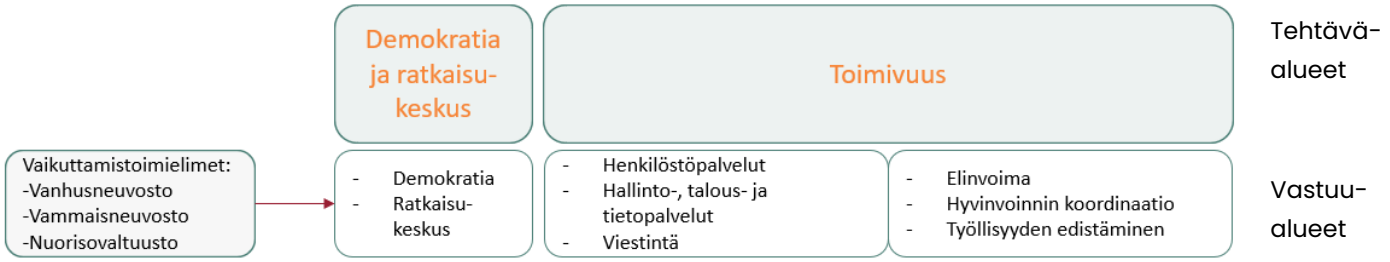

Demokratia ja toimivuus –palvelualue – Valtuustotaso - TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2026

Tavoitteet on johdettu vastuualueiden tavoitteista.

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2026	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Yritysmyönteisyys	Paikallisten yritysten toimintaedellytysten turvaaminen. Ajankohtaisen elinkeinojen kehittämiseen liittyvän tiedonkulun varmistaminen.	Pakallisten yritysten kontaktointi ja kehittämiskartoituksien toteutus, kyllä/ei. Askolan Yrittäjät ry:n kanssa vahvan yhteistyön toteutus ja yhteisiin tapahtumiin osallistuminen, kyllä/ei.	Kunnanjohtaja
	Kestävä talous	Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi etenee suunnitelman mukaisesti.	Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi toteutuu vuonna 2026 suunnitelman mukaisesti, kyllä/ei	Kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat
	Osallistava ja avoin toiminta-tapa	Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi edellyttää palveluverkkoselvitysten osalta laajaa osallisuuden suunnitelmaa.	Osallisuussuunnitelmat laadittu ja toteutuneet palveluverkkoselvitysten yhteydessä, kyllä/ei.	Kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat
Hyvinvointi	Ajanmukainen palveluverkko	Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi sisältää palveluverkkoselvityksiä. Selvitykset tulee toteuttaa vuoden 2026 aikana.	Palveluverkkoselvitykset taloudellisine laskelmineen vuonna 2026 toteutuneet = hyvä.	Kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat
	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Askolan kunnan uusi perustettava tilapalveluyhtiö tarjoaa sosiaali- terveys ja pelastustoiminnalle tiloja siten että sosiaali- ja terveyspalveluiden toiminnan jatkuvuus voidaan turvata.	Konserniohjauksessa toimitaan tiiviissä yhteistyössä yhtiön johdon kanssa parhaan mahdollisen ensimmäisen toimintavuoden varmistamiseksi, kyllä/ei.	Kunnanjohtaja
	Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Valmiussuunnitelman palvelualuekohtaisten suunnitelmien päivittäminen.	Palvelualuekohtaiset valmiussuunnitelmat päivitetty, kyllä/ei	Kunnanjohtaja, hallintojohtaja, palvelualuejohtajat

Sitovat tehtäväalueiden määrärahat

Sitovuustaso: Valtuusto

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00000010 DEMOKRATIA JA RATKAISUKESKUS -tehtäväalue									
Myyntituotot	48	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Maksutuotot	0	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0		0	0	0,0 %	300	0	0
Toimintatuotot	**48**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0,0 %**	**300**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	-281 668	-271 620		-271 620	-135 041	49,7 %	-268 670	-270	-271
Palvelujen ostot	-75 302	-130 900		-130 900	-40 609	31,0 %	-101 450	-102	-102
Aineet, tarv. ja tav.	-2 851	-9 000		-9 000	-1 294	14,4 %	-7 450	-7	-8
Avustukset	-7 200	-7 000		-7 000	0	0,0 %	-7 000	-7	-7
Muut toimintakulut	-43 393	-52 350		-52 350	-39 470	75,4 %	-52 450	-53	-53
Toimintakulut	**-410 414**	**-470 870**	**0**	**-470 870**	**-216 413**	**46,0 %**	**-437 020**	**-439**	**-441**
TOIMINTAKATE	**-410 366**	**-470 870**	**0**	**-470 870**	**-216 413**	**46,0 %**	**-436 720**	**-439**	**-441**

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00000043 TOIMIVUUS -tehtäväalue									
Myyntituotot	3 855	4 500		4 500	1 167	25,9 %	4 500	5	5
Maksutuotot	0	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	196 910	179 000		179 000	46 633	26,1 %	179 000	180	181
Muut Toimintatuotot	17 834	85 000		85 000	86 302	101,5 %	75 000	75	76
Toimintatuotot	**218 599**	**268 500**	**0**	**268 500**	**134 102**	**49,9 %**	**258 500**	**260**	**261**
Henkilöstökulut	-589 815	-663 740		-663 740	-394 726	59,5 %	-649 070	-652	-656
Palvelujen ostot	-764 156	-1 282 845		-1 282 845	-744 056	58,0 %	-1 236 270	-1 242	-1 249
Aineet, tarv. ja tav.	-51 032	-27 700		-27 700	-9 724	35,1 %	-26 000	-26	-26
Avustukset	-237 867	-480 500		-480 500	-241 882	50,3 %	-479 800	-482	-485
Muut toimintakulut	-41 062	-19 960		-19 960	-19 194	96,2 %	-20 640	-21	-21
Toimintakulut	**-1 683 932**	**-2 474 745**	**0**	**-2 474 745**	**-1 409 582**	**57,0 %**	**-2 411 780**	**-2 424**	**-2 436**
TOIMINTAKATE	**-1 465 333**	**-2 206 245**	**0**	**-2 206 245**	**-1 275 479**	**57,8 %**	**-2 153 280**	**-2 164**	**-2 175**

TARKASTUSLAUTAKUNTA

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00000030 TARKASTUSTOIMI									
Henkilöstökulut	-25 616	-22 440		-22 440	-13 867	61,8 %	-22 300	-22	-22
Palvelujen ostot	-12 202	-30 500		-30 500	-15 936	52,2 %	-37 700	-38	-38
Aineet, tarv. ja tav.	-12	0		0	-13	0,0 %	0	0	0
Toimintakulut	**-37 830**	**-52 940**	**0**	**-52 940**	**-29 816**	**56,3 %**	**-60 000**	**-60**	**-60**
TOIMINTAKATE	**-37 830**	**-52 940**	**0**	**-52 940**	**-29 816**	**56,3 %**	**-60 000**	**-60**	**-60**

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta toimii kunnanvaltuuston alaisena ja valmistelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat.

Lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen, jossa se esittää arvionsa edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä siitä onko kunnan toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksen mukaisella tavalla. Lautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitus-velvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lisäksi tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja kuntakonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta.

Askolan kunnan tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö huolehtii kunnan hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Tilintarkastuspalvelu on kilpailutettu vuosille 2025-2028 ja optiovuodet 2029-2030.

Tilintarkastajasta ja heidän tehtävistään on säädetty kuntalaissa. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, antaako kunnan tilinpäätös ja konserni-tilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konserni-valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kunnan strategia ja talousarviossa asetetut tavoitteet ohjaavat tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kohdennuksia ja painotuksia. Lautakunta laatii valtuustokaudelle luodun arviointisuunnitelman mukaisesti vuosittaisen työohjelman. Työohjelma sisältää tilivuotta koskevat arviointikohteet.

Tarkastuslautakunta arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista osana arviointikertomusta ja ottaa huomioon myös hyvinvointikertomuksessa määriteltyjen tavoitteiden toteutumista.

Vuoden 2026 aikana tarkastuslautakunta käsittelee mm. vuoden 2025 tilinpäätökseen liittyviä kokonaisuuksia työohjelmansa mukaisesti. Vuoden 2025 lautakunnan arvioinnissa kiinnitetään huomiota hyvinvointikertomuksen suunnitelmanosan tavoit-teiden toteutumisen arviointiin.

Henkilöstö

Ei muutoksia henkilöstössä.

Tarkastustoimi – Valtuustotaso - TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2026

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2026	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Kestävä talous	Talousarvion noudattaminen	Arviointi tehty, kyllä/ei	tarkastuslautakunta
	Osallistava ja avoin toiminta-tapa	Arvioidaan hyvinvointikertomuksen suunnitelmanosan tavoitteiden toteutumista.	Arviointi tehty, kyllä/ei	tarkastuslautakunta
Hyvinvointi	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Arviointi valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumista arviointikertomuksessa.	Arviointi tehty, kyllä/ei	tarkastuslautakunta

VAALILAUTAKUNTA

	Tp 2024	Ta2025	Muutos 2025	Muutettu ta 2025	Tot. 1-8/25	Tot. %	Ta2026	Ts 2027 1 000 €	Ts 2028 1 000 €
00000020 VAALIT									
Myyntituotot	26 057	0		0	0	0,0 %	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	2 500		2 500	0	0,0 %	0	0	0
Toimintatuotot	**26 057**	**2 500**	**0**	**2 500**	**0**	**0,0 %**	**0**	**0**	**0**
Henkilöstökulut	-16 047	-13 130		-13 130	-13 140	100,1 %	0	-20	0
Palvelujen ostot	-2 076	-3 750		-3 750	-1 927	0,0 %	0	0	0
Aineet, tarv. ja tav.	-606	-450		-450	-205	0,0 %	0	0	0
Toimintakulut	**-18 729**	**-17 330**	**0**	**-17 330**	**-15 272**	**88,1 %**	**0**	**-20**	**0**
TOIMINTAKATE	**7 328**	**-14 830**	**0**	**-14 830**	**-15 272**	**103,0 %**	**0**	**-20**	**0**

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalilain tarkoittamista kunnan vaalilautakunnalle määrätyistä vaalien ja eri laeilla säädettyjen kansanäänestysten järjestelyihin liittyvistä tehtävistä.

Kunta on määritelty yhdeksi äänestysalueeksi.

Varsinaisena vaalipäivänä äänestys tapahtuu kunnanvirastolla ja ennakkoäänestyspaikat määritellään vaalikohtaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Vuonna 2026 ei ole säännönmukaisia vaaleja.

Vuonna 2027 on eduskuntavaalit (18.4.).

Vuonna 2028 ei ole säännönmukaisia vaaleja.

Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalous

Käyttötalous palvelualueittain, yhteenveto

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Kohderahoitteisen tehtävän käyttötalous

Vesi- ja viemärilaitos -taseyksikkö

Kuntaliiton julkaiseman talousarviosuosituksen mukaan kohderahoitteisten tehtäväalueiden käyttötalous tulee erottaa budjettirahoitteisista tehtävistä. Kohderahoitteisella tehtävällä tarkoitetaan palvelun tuottajia, jotka rahoittavat toimintansa kokonaan tai osittain korvauksista palvelun tilaajilta myynneistä ulkopuolisille tai kunnan omille yksiköille. Organisointimuotona voi olla nettoyksikkö, muu taseyksikkö tai liikelaitos.

Vesi- ja viemärilaitos -taseyksikkö on kohderahoitteinen tehtävä Askolan kunnassa. Taseyksikön tiedot sisältyvät teknisen lautakunnan talousarvioesitykseen. Taseyksikkö on laskennallinen, tällöin taseyksiköllä ei ole omia rahatilejä.

Vesi- ja viemäriasiakasmaksujen korotus tulee voimaan 1.1.2026 lautakunnan päätöksen mukaisesti.

Tuloslaskelma

Vesi- ja viemärilaitos ulkoinen ja sisäinen	Tp 2024 €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026 €	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Liikevaihto	**729 929**	**660 860**	**794 100**	**0,1**	**0,2**	**845**	**845**
Materiaalit ja palvelut	**-537 395**	**-464 250**	**-571 912**	**0,1**	**0,2**	**-552**	**-552**
Aineet, tarv. ja tavarat	-179 422	-180 700	-185 032	0,0	0,0	-182	-182
Ostot tilik. aikana	*-180 079*	*-180 700*	-185 032	*0,0*	*0,0*	*-182*	*-182*
Varastojen muutos	*657*	*0*	*0*	*-1,0*	*0,0*	*0*	*0*
Palvelujen ostot	-357 973	-283 550	-386 880	0,1	0,4	-370	-370
Henkilöstökulut	**-171 047**	**-109 900**	**-160 680**	**-0,1**	**0,5**	**-132**	**-132**
Palkat ja palkkiot	-140 420	-87 480	-129 000	-0,1	0,5	-100	-100
Henkilösivukulut	*-30 627*	*-22 420*	-31 680	*0,0*	*0,4*	*-32*	*-32*
Eläkekulut	*-27 786*	*-18 580*	-25 980	*-0,1*	*0,4*	*-26*	*-26*
Muut hlöstösivukulut	*-2 841*	*-3 840*	-5 700	*1,0*	*0,5*	*-6*	*-6*
Poistot ja arvonal.	**-193 166**	**-209 710**	**-187 060**	**0,0**	**-0,1**	**-200**	**-200**
Sumu-poistot	-193 166	-209 710	-187 060	0,0	-0,1	-200	-200
Liiket. muut kulut	**-45 167**	**-4 750**	**-15 558**	**-0,7**	**2,3**	**-75**	**-75**
Liikeyli-/alijäämä	**-216 846**	**-112 610**	**-111 480**	**-0,5**	**0,0**	**-114**	**-114**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-216 846**	**-112 610**	**-111 480**	**-0,5**	**0,0**	**-114**	**-114**

Rahoituslaskelma

Vesi- ja viemärilaitos ulkoinen ja sisäinen	Tp 2024 €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026 €	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta							
Liikeyli-/alijäämä	-216 846	-112 610	-111 480	-0,5	0,0	-114	-114
Poistot ja arv. alent.	193 166	209 710	187 060	0,0	-0,1	200	200
Investoinnit							
Hankintameno	-238 000	-390 000	-230 000	0,0	-0,4	-500	-500
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-261 680**	**-292 900**	**-154 420**	**-0,4**	**-0,5**	**-414**	**-414**
Rahoituksen rahavirta							
Muut maksuvalm. muut.	261 679	292 900	154 420	-0,4	-0,5	414	414
Rahoituksen rahavirta	**261 679**	**292 900**	**154 420**	**-0,4**	**-0,5**	**414**	**414**
Vaik. maksuvalmiuteen	**0**	**0**	**0**	**-1,0**	**0,0**	**0**	**0**

Käyttötalous palvelualueittain, yhteenveto

	TP 2024	TA 2025	TA-muutos	Muutettu TA2025			Ta2026	Ts2027	Ts2028
	€		€	€	Tot. 1-8/25	Tot. %		1 000 €	1 000 €
Demokratia ja toimivuus									
Toimintatuotot	218 647	268 500	0	268 500	134 102	49,9 %	258 800	260	261
Toimintakulut	-2 094 345	-2 945 615	0	-2 945 615	-1 635 523	55,5 %	-2 848 800	-2 861	-2 876
Toimintakate	**-1 875 698**	**-2 677 115**	**0**	**-2 677 115**	**-1 501 420**	**56,1 %**	**-2 590 000**	**-2 601**	**-2 614**
Demokratia ja ratkaisukeskus									
Toimintatuotot	48	0	0	0	0	0,0 %	300	0	0
Toimintakulut	-410 413	-470 870	0	-470 870	-217 032	46,1 %	-437 020	-437	-440
Toimintakate	**-410 365**	**-470 870**	**0**	**-470 870**	**-217 032**	**46,1 %**	**-436 720**	**-437**	**-439**
Toimivuus									
Toimintatuotot	218 599	268 500	0	268 500	134 102	49,9 %	258 500	260	261
Toimintakulut	-1 683 932	-2 474 745	0	-2 474 745	-1 418 491	57,3 %	-2 411 780	-2 424	-2 436
Toimintakate	**-1 465 333**	**-2 206 245**	**0**	**-2 206 245**	**-1 284 388**	**58,2 %**	**-2 153 280**	**-2 164**	**-2 175**
Vaalit									
Toimintatuotot	26 057	2 500	0	2 500	0	0,0 %	0	0	0
Toimintakulut	-18 729	-17 330	0	-17 330	-15 272	88,1 %	0	-20	0
Toimintakate	**7 328**	**-14 830**	**0**	**-14 830**	**-15 272**	**103,0 %**	**0**	**-20**	**0**
Tarkastustoimi									
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0
Toimintakulut	-37 830	-52 940	0	-52 940	-29 816	56,3 %	-60 000	-60	-60
Toimintakate	**-37 830**	**-52 940**	**0**	**-52 940**	**-29 816**	**56,3 %**	**-60 000**	**-60**	**-60**
Osaaminen ja elämänlaatu									
Toimintatuotot	1 557 771	1 316 080	200 000	1 516 080	1 038 613	68,5 %	1 485 230	1 493	1 500
Toimintakulut	-10 780 510	-11 123 275	-200 000	-11 323 275	-7 363 424	65,0 %	-11 034 600	-11 090	-11 145
Toimintakate	**-9 222 739**	**-9 807 195**	**0**	**-9 807 195**	**-6 324 811**	**64,5 %**	**-9 549 370**	**-9 597**	**-9 645**
Osaaminen									
Toimintatuotot	1 484 167	1 245 580	200 000	1 445 580	951 149	65,8 %	1 407 980	1 415	1 422
Toimintakulut	-9 849 043	-10 196 600	-200 000	-10 396 600	-6 741 470	64,8 %	-10 079 755	-10 130	-10 181
Toimintakate	**-8 364 876**	**-8 951 020**	**0**	**-8 951 020**	**-5 790 321**	**64,7 %**	**-8 671 775**	**-8 715**	**-8 759**
Elämänlaatu									
Toimintatuotot	73 604	70 500	0	70 500	87 464	124,1 %	77 250	78	78
Toimintakulut	-931 467	-926 675	0	-926 675	-621 954	67,1 %	-954 845	-960	-964
Toimintakate	**-857 863**	**-856 175**	**0**	**-856 175**	**-534 490**	**62,4 %**	**-877 595**	**-882**	**-886**
Elinympäristö									
Toimintatuotot	2 103 766	2 222 305	0	2 222 305	1 361 965	61,3 %	1 876 893	2 542	2 555
Toimintakulut	-4 665 254	-4 817 615	0	-4 817 615	-3 052 136	63,4 %	-4 576 915	-5 474	-5 501
Toimintakate	**-2 561 488**	**-2 595 310**	**0**	**-2 595 310**	**-1 690 171**	**65,1 %**	**-2 700 022**	**-2 932**	**-2 946**
Elinympäristö/hallinto									
Toimintatuotot	45 508	300	0	300	0	0,0 %	300	0	0
Toimintakulut	-114 392	-75 230	0	-75 230	-49 724	66,1 %	-66 090	-66	-67
Toimintakate	**-68 884**	**-74 930**	**0**	**-74 930**	**-49 724**	**66,4 %**	**-65 790**	**-66**	**-66**
Kiinteistöjen ja alueiden palvelut									
Toimintatuotot	994 350	1 211 805	0	1 211 805	815 467	67,3 %	681 293	1 341	1 347
Toimintakulut	-3 283 980	-3 551 825	0	-3 551 825	-2 172 560	61,2 %	-3 159 345	-4 049	-4 069
Toimintakate	**-2 289 630**	**-2 340 020**	**0**	**-2 340 020**	**-1 357 093**	**58,0 %**	**-2 478 052**	**-2 709**	**-2 722**
Ympäristöterveydenhuolto									
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0 %	0	0	0
Toimintakulut	-84 521	-100 000	0	-100 000	-60 101	60,1 %	-106 000	-107	-107
Toimintakate	**-84 521**	**-100 000**	**0**	**-100 000**	**-60 101**	**60,1 %**	**-106 000**	**-107**	**-107**
Vesi- ja viemärilaitos									
Toimintatuotot	680 069	611 000	0	611 000	335 301	54,9 %	794 100	798	802
Toimintakulut	-718 462	-578 900	0	-578 900	-402 014	69,4 %	-712 960	-717	-720
Toimintakate	**-38 393**	**32 100**	**0**	**32 100**	**-66 713**	**-207,8 %**	**81 140**	**82**	**82**
Rakennus- ja ympäristöjaosto									
Toimintatuotot	383 839	399 200	0	399 200	211 197	52,9 %	401 200	403	405
Toimintakulut	-463 899	-511 660	0	-511 660	-367 737	71,9 %	-532 520	-535	-538
Toimintakate	**-80 060**	**-112 460**	**0**	**-112 460**	**-156 541**	**139,2 %**	**-131 320**	**-132**	**-133**
Askolan kunta									
Toimintatuotot	3 906 241	3 809 385	200 000	4 009 385	2 534 680	63,2 %	3 620 923	4 295	4 316
Toimintakulut	-17 596 668	-18 956 775	-200 000	-19 156 775	-12 096 170	63,1 %	-18 520 315	-19 505	-19 582
Toimintakate	**-13 690 427**	**-15 147 390**	**0**	**-15 147 390**	**-9 561 490**	**63,1 %**	**-14 899 392**	**-15 210**	**-15 266**

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

Ulkoiset	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa			
Demokratia ja toimivuus			
Demokratia ja ratkaisukeskus	**N**	-437	
Toimivuus	**N**	-2 153	
Vaalit	**N**	0	
Tarkastustoimi	**N**	-60	
Osaaminen ja elämänlaatu			
Osaaminen	**N**	-8 672	
Elämänlaatu	**N**	-878	
Elinympäristö			
Hallinto	**N**	-66	
Kiinteistöjen ja alueiden palvelut	**N**	-2 478	
Ympäristöterveydenhuolto	**N**	-106	
Vesi- ja viemärilaitos	**N**		81
Rakennus- ja ympäristöjaosto	**N**	-131	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	**N**		12 850
Valtionosuudet	**N**		3 350
Rahoituserät	**N**		325
Investointiosa			
Maa- ja vesialueet	**N**		
Rakennukset	**N**	-250	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	**N**	-690	
Koneet ja kalusto	**N**	-60	
Aineettomat hyödykkeet	**N**		
Sijoitukset	**N**		
Rahoitusosa			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	**B**	1 200	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	**B**	-1 700	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	**B**	0	
Vaikutus maksuvalmiuteen			
Talousarvion loppusumma		**-16 481**	**16 606**

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomäärä/-tuloarvio

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma

Verotulot

Valtionosuudet

Tuloslaskelma, ulkoinen

Tuloslaskelma on koko kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulorahoituksen riittävyyden palvelujen järjestämistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Kunnan tuloslaskelma sisältää budjetti- ja kohderahoitteisten tehtävien erät (vesi- ja viemärilaitos -taseyksikkö).

Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä.

Tuloslaskelman toimintakate kertoo paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Lisäksi verorahoituksella katetaan myös rahoitusmenoja.

Vuosikatteesta käy ilmi paljonko tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen.

Tilikauden tulos saadaan vähentämällä vuosikatteesta poistot. Tämän jälkeen esitetään varausten muutos.

Tuloslaskelma päättyy tilikauden yli-/alijäämään, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa taseella.

Talousarviovuosi 2026

Talousarviossa 2026 toimintatuottojen kertymäksi on arvioitu 3,6 miljoonaa euroa, joka melkein 10 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2025 muutetussa talousarviossa. Toimintatuottojen kertymäarvioon vaikuttaa:

- alentavasti
  - Hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastustoimen (sotepe) palveluiden liittyvien kiinteistöjen vuokratuottojen vähennys, vuokratuotot on arvoitu siirtyvän perustettavalle sotepe-yhtiölle. 1.1.2026 alkaen.
- korottavasti:
  - vesi- ja viemärilaskutuksessa asiakasmaksujen korotukset 1.1.2026 alkaen
  - kunnan omistamien ja vuokrauskäytössä olevien kiinteistöjen vuokrantarkistukset vuoden 2026 alusta lukien

Toimintakulujen kertymäarvio on 18,5 miljoonaa euroa. Kertymäarvio pienenee 3,3 prosenttia kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon verrattuna. Tilinpäätökseen 2024 verrattuna kulut kasvavat 5,2 prosenttia. Toimintakuluissa suurimpana eränä on henkilöstökulut, johon vaikuttaa työehtosopimusten mukaiset korotukset. Toimintakuluja myös vähentää sotepe-yhtiöille siirtyvien kiinteistöjen kuluvähennykset.

Sitova toimintakate vuoden 2026 talousarviossa on 14,9 miljoonaa euroa. Sitova toimintakate pienenee 1,6 prosenttia kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon verrattuna.

Tuloslaskelman rahoitusosa koostuu verotuloista, valtionosuuksista sekä rahoituseristä. Verotulojen kasvuksi ennustetaan 4,7 prosenttia vuodelle 2026, kertymäarvio on 12,9 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien kertymän kasvuksi on ennustettu 2,1 prosenttia, 3,4 miljoonaa euroa on valtionosuuksien kertymäarvio. Rahoituserien yhteismääräksi on arvioitu 325 000 euroa, joka koostuu lainojen korkokuluista sekä sijoitustoiminnan myyntivoitto- ja osinkokertymäarvioista.

Poistojen arvio on 1,6 miljoonaa euroa. Poistoja kasvattaa vuosien 2023-2025 mittavat investointimäärät, toisaalta sotepe-kiinteistöjen siirto yhtiölle vähentää siirrettävien kiinteistöjen poistomäärät kunnalta pois. Poistojen määrään vaikuttaa suoritetut investoinnit ja niiden valmistuminen. Valmistumisen jälkeen investointi aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpidossa ja aktivoinnin jälkeen muodostuu kuukausittain investoinnista poistomäärä poistosuunnitelmassa määriteltyjen poistoaikojen mukaan.

Talousarvio 2026 tilikauden ylijäämän kertymä on 31 938 euroa.

Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi vuosille 2025-2030

Askolan kunnan talousnäkymä talousarvion 2025 valmistelun yhteydessä osoitti että tulevaisuusnäkymässä vuosille 2026-2028 talous ei olisi tasapainossa. Talousarviotavoitteena vuodelle 2025 oli tulevaisuusohjelman laatiminen talouden tasapainottamiseksi ja säästötavoite 2,5 miljoonaa euroa vuosille 2025-2030.

Kunnanhallitus käynnisti ohjausryhmän vetämään ”Tulevaisuusohjelma talouden tasapainottamiseksi vuosille 2025-2030” (TuTaTa) työskentelyä toukokuussa 2025. Ohjausryhmä sai työnsä päätökseen elokuussa 2025. Kunnanvaltuusto hyväksyi ohjelman 1.9.2025 kokouksessaan.

Ohjelma sisältää toimenpiteitä ja niiden talousvaikutuksia vuosille 2025-2030. Pohjana ja vertailukohteena oli vuoden 2025 alkuperäinen talousarvio.

Arviointi toimenpiteistä vuoden 2026 talousarviossa:

- **Osaaminen ja elämänlaatu**
  - muutokset toiminnassa ja johtamisjärjestelmässä sekä palvelualueen henkilöstökokonaisuustarkastelu vähentää palvelualueella henkilöstökuluja yhteensä 206 000 euroa
  - kotikuntakorvaustulojen määrä pidettiin samalla tasolla kuin muutettu talousarvio 2025 eli muutos alkuperäiseen talousarvioon 2025 on 200 000 euroa
  - sopimushallinta ja koulukuljetukset on saavuttanut tavoitellun säästön yhteensä 55 000 euroa
  - varhaiskasvatuksessa talousarviossa on kuntalisien määrärahaa vähennetty 50 000 euroa, kuntalisien määräytymisperusteisiin ei otettu kantaa talousarviovalmistelun yhteydessä
- **Elinympäristö**
  - metsänmyyntitulojen kertymäksi on arvioitu 30 000 euroa enemmän
  - vanhan lukiokiinteistön myyntivoitoksi on kirjattu 180 000 euroa
  - lämmitysjärjestelmän muutoksista johtuva lämmityskulujen vähentyminen on arvioitu nopin 50 000 euroa
  - ex-Careerian tilojen vuokrien poistuminen, vaikutus 155 000 euroa
  - SoTePe-kiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvät toimenpiteet vähentää palvelualueen tuottoja noin 500 000 euroa ja kuluja 300 000 euroa
  - asiakasmaksujen tarkastelu vesi- ja viemärilaitoksen osalta kasvattaa tuloja arviolta 180 000 euroa
- **Demokratia ja toimivuus**
  - elinvoima- ja viestintätehtävien uudelleen järjestelyt on huomioitu talousarviossa, arvio kulujen vähentyminen 25 000 euroa
  - valtuuston ja lautakuntien toimintaan liittyvien toimenpiteiden vaikutus noin – 5 000 euroa
- **Koko kunta**
  - palveluverkkoselvitykset ja organisaatio-rakenteen tarkastelu on vuoden 2026 suoritettavia tehtäväkokonaisuuksia ja pääpaino talousvaikutuksissa on vuodesta 2027 eteenpäin
- **Tulososa**
  - tulososan vaikutus yhteensä on 190 000 euroa ja koostuu seuraavista eristä:
    - verotulokertymän kasvuksi on arvioitu 4 prosenttia eli 580 000 euroa, arvio perustuu Kuntaliiton verokehikko-ennusteeseen syyskuulta 2025
    - valtionosuuksien arvio on 70 000 euroa enemmän kuin vuonna 2025, arvio perustuu Kuntaliiton valtionosuus-arvioon syyskuulta 2025
    - rahoituserän muutokset talousarvio-vuonna on yhteensä 460 000 euroa

Yhteenveto TuTaTa-ohjelman onnistumisesta talousarvio 2026 valmistelun yhteydessä.

Talousarvio 2026 kokonaisuuden tarkastelu verrattuna TuTaTa-ohjelmaan osoittaa, että tavoite ei kokonaan täyty. Tilikauden tulos on 31 938 euroa ylijäämäinen. Tulevaisuusohjelmassa tavoitteeksi oli määritelty 142 000 ylijäämä vuodelle 2026. Talousarvio 2026 jää tavoitteesta ja yhtenä suurimpana eränä siihen vaikuttaa metsänmyyntitulokertymän uudelleen arvioitu määrä, joka on 120 000 euroa vähemmän kuin TuTaTa-tavoitteeksi oli arvioitu.

Tuloslaskelma, ulkoinen

Tuloslaskelma	Tp 2024 €	Ta 2025 €	TA-muutos €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Toimintatuotot	**3 906 241**	**3 809 385**	**200 000**	**4 009 385**	**3 620 923**	**-7,3 %**	**-9,7 %**	**3 750**	**3 750**
Myyntituotot	2 147 107	1 855 700	200 000	2 055 700	2 324 070	8,2 %	13,1 %		
Maksutuotot	363 019	381 200	0	381 200	363 800	0,2 %	-4,6 %		
Tuet ja avustukset	413 355	504 580	0	504 580	451 750	9,3 %	-10,5 %		
Muut toimintatuotot	982 760	1 067 905	0	1 067 905	481 303	-51,0 %	-54,9 %		
Toimintakulut	**-17 596 666**	**-18 956 775**	**-200 000**	**-19 156 775**	**-18 520 315**	**5,2 %**	**-3,3 %**	**-18 550**	**-18 500**
Henkilöstökulut	-11 116 899	-11 500 790	-134 000	-11 634 790	-11 441 230	2,9 %	-1,7 %		
Palkat ja palkkiot	-9 167 330	-9 212 750	-137 200	-9 349 950	-9 274 800	1,2 %	-0,8 %		
Henkilösivukulut	-1 949 569	-2 288 040	3 200	-2 284 840	-2 166 430	11,1 %	-5,2 %		
Palvelujen ostot	-3 979 976	-4 453 675	-66 000	-4 519 675	-4 473 475	12,4 %	-1,0 %		
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 675 921	-1 831 160	0	-1 831 160	-1 621 440	-3,3 %	-11,5 %		
Avustukset	-497 164	-800 640	0	-800 640	-749 940	50,8 %	-6,3 %		
Muut toimintakulut	-326 706	-370 510	0	-370 510	-234 230	-28,3 %	-36,8 %		
Toimintakate	**-13 690 425**	**-15 147 390**	**0**	**-15 147 390**	**-14 899 392**	**8,8 %**	**-1,6 %**	**-14 800**	**-14 750**
Verotulot	11 940 993	12 270 000	0	12 270 000	12 850 000	7,6 %	4,7 %	13 050	13 200
Valtionosuudet	3 110 159	3 280 000	0	3 280 000	3 350 000	7,7 %	2,1 %	3 280	3 180
Rah.tuotot ja -kulut	-196 181	785 000	0	785 000	325 000	-265,7 %	-58,6 %	25	25
Korkotuotot	*17 048*	*55 000*	*0*	55 000	*0*	*-100,0 %*	*-100,0 %*		
Muut rahoitustuotot	*482 714*	*1 235 000*	*0*	1 235 000	*905 000*	*87,5 %*	*-26,7 %*		
Korkokulut	*-527 925*	*-500 000*	*0*	-500 000	*-565 000*	*7,0 %*	*13,0 %*		
Muut rahoituskulut	*-168 018*	*-5 000*	*0*	-5 000	*-15 000*	*-91,1 %*	*200,0 %*		
Vuosikate	**1 164 546**	**1 187 610**	**0**	**1 187 610**	**1 625 608**	**39,6 %**	**36,9 %**	**1 555**	**1 655**
Poistot ja arvonalent.	**-1 768 917**	**-1 615 000**	**0**	**-1 615 000**	**-1 593 670**	**-9,9 %**	**-1,3 %**	**-1 450**	**-1 530**
Poistot	-1 547 335	-1 615 000	0	-1 615 000	-1 593 670	3,0 %	-1,3 %	-1 450	-1 530
Arvonalentumiset	-221 582	0	0	0	0	-100,0 %	0,0 %	0	0
Tilikauden tulos	**-604 371**	**-427 390**	**0**	**-427 390**	**31 938**	**-105,3 %**	**-107,5 %**	**105**	**125**
Tilikauden yli-/alijäämä	**-604 371**	**-427 390**	**0**	**-427 390**	**31 938**	**-105,3 %**	**-107,5 %**	**105**	**125**

Tunnusluvut:	Tp 2024 €	Ta 2025 €	TA-muutos €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Asukasmäärä 31.12.	4 651	4 625		4 625	4 700	1,1 %	0,0 %	4 700	4 700
Tuloveroprosentti	8,90 %	9,20 %		9,20 %	8,90 %	0,0 %	-3,3 %	9,20 %	9,20 %
Myynti- ja maksut. 1 000 €	2 510	2 237	200	2 437	2 688	7,1 %	0,0 %	0	0
Tuotot/toim.menot %	22,2 %	20,1 %		20,9 %	19,6 %	-11,9 %	0,0 %	20,2 %	20,3 %
Vuosikate/poistot, %	65,8 %	73,5 %		73,5 %	102,0 %	54,9 %	0,0 %	107,2 %	108,2 %
Vuosikate, €/asukas	250	257		257	346	38,1 %	0,0 %	331	352
Vuosikate %	6,1 %	6,1 %		6,1 %	8,2 %	33,5 %	0,0 %	7,7 %	8,2 %
Tilikauden tulos, 1 000 €	-604	-427		-427	32	-105,3 %	0,0 %	105	125
Verotulot, 1 000 €	11 941	12 270		12 270	12 850	7,6 %	0,0 %	13 050	13 200
Verotulot, €/asukas	2 567	2 653		2 653	2 734	6,5 %	0,0 %	2 777	2 809
Valtionosuudet, 1 000 €	3 110	3 280		3 280	3 350	7,7 %	0,0 %	3 280	3 180
Valtionosuudet, €/asukas	669	709		709	713	6,6 %	0,0 %	698	677
Kertynyt yli/alijäämä	6 894	6 467		6 467	6 499	-5,7 %	0,0 %	6 604	6 729

Verotulot

Verotulot	Tp 2024 €	Ta 2025 €	TA-muutos €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Kunnallisvero	9 807 287	10 200 000	0	10 200 000	10 770 000	9,8 %	5,6 %		
Kiinteistövero	1 335 626	1 320 000	0	1 320 000	1 320 000	-1,2 %	0,0 %		
Osuus yhteisöver. tuot.	798 080	750 000	0	750 000	760 000	-4,8 %	1,3 %		
Yhteensä	**11 940 993**	**12 270 000**	**0**	**12 270 000**	**12 850 000**	**7,6 %**	**4,7 %**	**13 050**	**13 200**

Verotulojen budjetoinnista yleisesti

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuusto päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle marraskuun 17. päivään mennessä seuraavaa verovuotta varten.

Tuloslaskelmaosan verotulossa on budjetoituna kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Talousarviossa verotulot budjetoidaan Verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaisesti. Talousarviovuoteen kohdistuvia tilityksiä ovat ennakonpidätysten ja ennakonkannon tilitykset kuukausittain, verotusmenettelylain mukaisten verojen tilitykset tilikautta edeltäviltä verovuosilta sekä oikaisutilitykset.

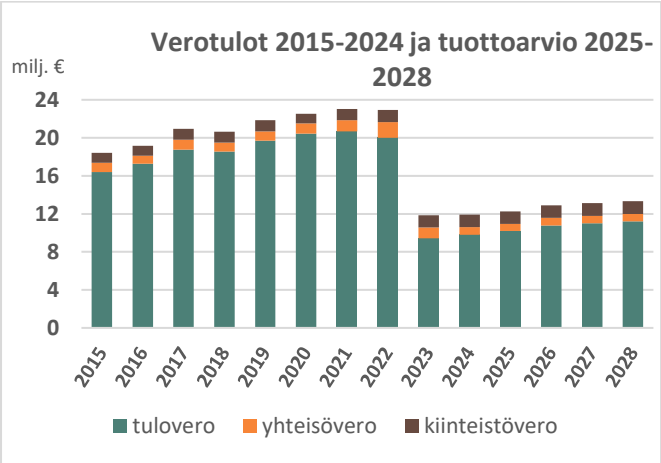

Vuonna 2023 verotulojen kertymät alenivat, koska osa tulovero- ja yhteisöverotuloista ohjattiin hyvinvointialueille sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen seurauksena.

Tuloveroprosentti

Jokainen kunta itse päättää tuloveroprosentin, jonka mukaan veronalaisista ansiotuloista maksetaan kunnalle vero. Tuloverolaki säätelee tulojen veronalaisuuden sekä tuloista ja verosta tehtävät vähennykset.

Vuonna 2025 Askolan kunnan tuloveroprosentti oli 9,2. Vuodelle 2026 ei talousarvioesitys sisällä korotusesitystä tuloveroprosenttiin.

Tuloveroprosentti ilmoitetaan kymmenyksen tarkkuudella Verohallinnolle. Yhden kokonaisen veroprosenttiyksikön vaikutusarvio Askolan kunnassa on noin 1 000 000 euroa.

Yhteisövero

Yhteisöveron määrän vaikuttaa yritysten tuloksen tekokyky, jonka perusteella tulovero lasketaan. Yhteisövero kertyy osakeyhtiöiden ja muiden yhteisöjen maksamasta tuloverosta, jonka suuruus on 20 % yhteisön verotettavasta tulosta (vuonna 2027 18 %). Lisäksi tuloveroa maksavan yrityksen toimipaikkajako eri kuntien välillä vaikuttaa jako-osuuden määrittelyyn. Valtion määrittelee jako-osuuden, jonka perusteella määräytyy kunnan osuus. Jako-osuutta ja sen perusteita valtio tarkastaa vähintäänkin vuosittain. Jako-osuus on aina kahden viimeksi valmistuneen verovuoden keskiarvo.

Yhteisöverokertymä on ollut korkeimmillaan vuonna 2022 Askolan kunnassa, kun tarkastellaan viimeistä kymmentä vuotta. Kunnassa on toiminut useita yrityksiä, jotka maksoivat merkittävän osan yhteisöverosta ko. vuonna. Yhteisöverokertymään vaikuttaa myös yleinen talouskehitys valtakunnallisesti.

Vuosien 2023-2024 yhteisöverokertymää alentaa myös sote-uudistus 2023 ja verotulojen uudelleen järjestely.

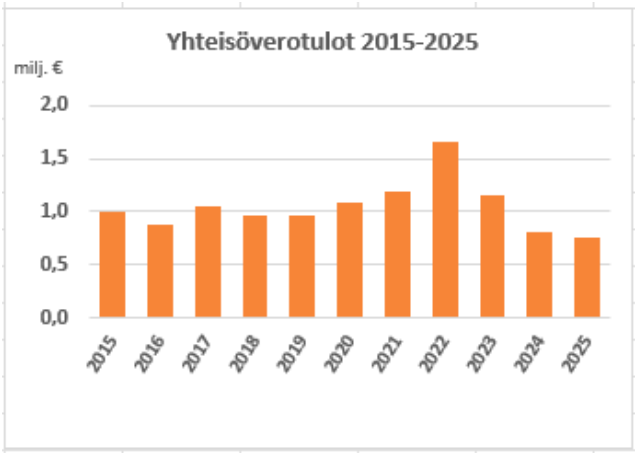

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 111 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kiinteistövero-prosenttien suuruudet vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa seuraavaan kalenterivuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöverolaissa määrätään eri kiinteistölajeittain vaihteluvälit kiinteistöverolle.

Kiinteistöverouudistus on maan hallituksella työn alla ja tavoitteena 2027 vuoden alusta tulla voimaan uusi kiinteistöverolaki. Uudistuksen ensisijaisena tavoitteena on poistaa verotusarvojen jälkeenjääneisyydestä johtuva epätasavertaisuus. Lisäksi tavoitellaan selkeää, ymmärrettävää, yksinkertaista ja läpinäkyvää sekä oikeudenmukaista arvostamisjärjestelmään, missä kiinteistöjen verotusarvot päivittyvät säännöllisesti. Yksi tavoite on, ettei kiinteistöverotus kiristy. Tavoitellaan että kiinteistöjen verotusarvojen vastaavuus alueen hintatasoon ja rakentamiskustannuksiin.

Kiinteistöveroprosentit	Vaihtelu väli 2026	Askola 2025	Askola 2026
Maapohja	1,30-2,00	1,30	1,30
Rakennukset	0,93-2,00	1,10	1,10
Vakituiset asunnot	0,41-1,00	0,70	0,70
Muut asuinrakennukset	0,93-2,00	1,50	1,50
Rakentamattomat rak.paikat	2,00-6,00	5,00	5,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00-2,00	0,00	0,00
Voimalaitokset	0,00-3,10	3,10	3,10

Verotuloarvio 2026

Tuloveroa arvioidaan kertyvän 10,77 miljoonaa euroa, joka on 9,8 % enemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä ja 5,6 % enemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa. Vuonna 2024 tuloveroprosentti oli 8,9 prosenttia, vuonna 2025 vastaavasti 9,2 %.

Yhteisöverokertymän arvio on 0,8 miljoonaa euroa vuodelle 2025, jossa on vähennystä 25 % kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna.

Kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 1,3 miljoonaa euroa. Kiinteistöverotuotto kasvaisi 1,5 prosenttia verrattuna kuluvan vuoden talousarvioon.

Koko kunnan verotuloarvio 2025 on 9,4 prosentin verran suurempi kuin vuoden 2023 tilinpäätöksessä toteutunut kertymä. Kuluvan vuoden verotuloarvioon kasvua vuodelle 2025 on 10,4 prosenttia Vuoden 2025 osalta verotulokertymää kasvattaa tuloveroprosentin muutos, muutosvaikutus noin miljoona euroa lisäystä. Vuodelle 2026 ei ole esitetty tuloveroprosentin muutosta eikä kiinteistöveroprosenttien muutoksia.

Verotulokertymä muodostaa isoimman osan kunnan tulorahoituksesta. Verokertymään vaikuttavat monet eri tekijät. Tuloverokertymässä tärkeinä osina ovat ansiotulojen kehitys, kunnan asukasmäärä ja ikärakenne. Yhteisöverokertymään vaikuttaa pääasiassa yritysten vuosittaiset tulokset sekä yrityksen toimipaikka- ja työntekijäsijoittuminen. Kiinteistöverokertymään vaikuttaa mm. kunnan alueella oleva rakennuskanta ja tätä kautta kiinteistöjen verotusarvot.

Jonkin verolajin kertymäperusteissa tapahtuu muutoksia, kuten esimerkiksi asukasluvun pienentyminen, vaikuttaa se oleellisesti kertymämäärää ja tätä kautta asettaa haasteita käyttötalouspuolen tulo- ja menotarkastelulle, jotta talous pysyisi tasapainossa.

Valtionosuudet

Valtionosuudet	Tp 2024 €	Ta 2025 €	TA-muutos €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Kunnan peruspalv. vos	2 542 315	2 947 000	0	2 947 000	3 000 000	18,0 %	1,8 %		
Verotulomenet. kompens.	810 540	460 000	0	460 000	400 000	-50,7 %	-13,0 %		
Opetus- ja kultt.toim. vos	-242 696	-127 000	0	-127 000	-50 000	-79,4 %	-60,6 %		
Yhteensä	**3 110 159**	**3 280 000**	**0**	**3 280 000**	**3 350 000**	**7,7 %**	**2,1 %**	**3 250**	**3 200**

Valtionosuuksien budjetoinnista yleisesti

Talousarviossa rahoitusosassa on valtionosuudet, jotka muodostuvat kahdesta osasta: kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta. Peruspalvelujen valtionosuutta hallinnoi valtiovarainministeriö ja kulttuuritoimen opetus- ja kulttuuriministeriö.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus sisältää kuntien omarahoitusosuustarkastelun liittyen toisen asteen koulutuksen laajennukseen.

Lopullinen yleiskatteinen valtionosuus kunnittain hyväksytään vuosittain joulukuussa, jolloin jokainen kunta saa tiedon seuraavana vuonna maksettavan valtionosuuden määrästä. Samassa yhteydessä vahvistuu myös kunnan kotikuntakorvausten tulot ja menot, jotka kirjataan kunnan kirjanpidossa osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueelle, eivätkä näin ollen ole yleiskatteista valtionosuutta.

Valtionosuudet 2026

Joulukuussa 2026 valtio vahvistaa vuosittain kunnille valtionosuuksien määrät, jotka tulevat maksuun talousarviovuoden aikana tasaosuuksina kuukausittain. Talousarvion laadintahetkellä on käytössä erilaisia alustavia arvioita valtionosuuksien määristä päätettävälle talousarviovuodelle peruspalvelujen osalta.

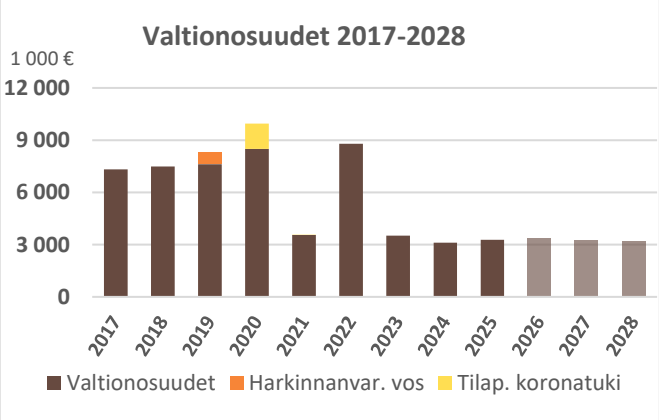

Talousarviossa 2026 on arvioitu valtionosuuksien pysyvän suurin piirtein samalla tasolla kuin kuluvana vuonna. Valtionosuuksien määriin vaikuttaa lapsi-ikäluokkien vähentyminen, verotulojen kasvu, sote-uudistuksen tasaukset, indeksitarkastukset sekä valtion hallinnon erilaiset säästötoimet. Huomioitavaa on että valtionosuuksien laskelmat perustuvat aina kahden vuoden takaiseen tilanteeseen. Talousarviovuoden 2026 lähtötiedot ovat vuoden 2024 tietoja.

Valtionosuusmuutos 1.1.2027 alkaen tavoiteaikataulun mukaan

Valtionhallinto on valmistellut valtionosuusuudistusta (VOS-uudistus). Tavoitteena oli alun perin 1.1.2026 alkaen olla uudistus voimassa. Lokakuun 2024 Valtiovarainministeriön tiedotteessa ilmoitetaan, että VOS-uudistus siirtyy ja tavoitellaan nyt 2027 vuoden alkua.

VOS-uudistus pyrkii saada rahoituksen vastaamaan kuntien uutta roolia sote-uudistuksen jälkeen sekä huomioida TE-uudistuksen vaikutus. Ja näin turvaamaan kuntien lakisääteisten peruspalveluiden rahoitus kaikkialla Suomessa.

Muutoksen vaikutuksia Askolan kunnan valtionosuuksiin on erittäin vaikea arvioida. Taloussuunnitelmavuosina on käytetty vuoden 2025 tasoa, jossa on kuitenkin huomioitu lapsi-ikäluokkien pienentyminen ja siitä seuraava vaikutus peruspalvelujen valtionosuuksien pienentyminen arviolta noin 8 000 euroa lasta kohti.

Investointiosa

Investointiosan 2026 perustelut

Sitovat investoinnit vuodelle 2026

Kunnanvaltuusto päättää investointimäärärahat talousarviovuodelle sitovana ja taloussuunnitelma vuosille ennakkoarviointina, joiden kustannusarviot ja toteutustarve tarkentuvat aina seuraavalle talousarviokierrokselle. Lautakunta listaa tarvekartoituksen näkökulmasta suunnitelmavuosien investoinnit ja tämä listaus toimii pitkän tähtäimen suunnittelun ja investointien priorisointien pohjana aina joka vuosi talousprosessissa.

Talousarviokirjan investointiosassa on esitetty sitovat investoinnit investointityypeittäin talousarviovuodelle. Sitovaksi muodostuva investointikohde nostetaan erikseen valtuuston seurattavaksi ja raportoitavaksi kohteeksi. Valtuusto ei päätä yksittäisistä investointikohteista eikä sido määrärahoja yksittäisiin investointikohteisiin, ellei joku erikseen sitovaksi investointikohteeksi määritellä. Yksittäisten investointikohteiden toteuttamisesta päättää elinympäristö-lautakunta sitovien investointityyppien sisällä.

Sitovien investointien esittäminen

Talousarviovuodelle sitovat investoinnit päätetään investointityypeittäin sekä erikseen sitovana yli miljoonan euron investointikohteet. Kunnanvaltuusto ei päätä kaikkia investointeja investointikohteittain. Elinympäristö-lautakunta käsittelee ja päättää investointien toteutuksia investointikohteittain määrärahan puitteissa talousarviovuoden aikana. Lautakunta pystyy näin reagoimaan vuoden aikana tuleviin investointikohdemuutoksiin joustavasti. Lautakunnan päätöksiä johtaa investointityypeittäin valtuuston päättämät sitovat määrärahat.

Maanhankinta vuonna 2026

Kaavoitettavien alueiden ja tonttitarjonnan varmistamiseksi investointiohjelmaan yleensä esitetään määräraha talousarviovuodelle. Talousarvio 2026 ei sisällä maahankintaan varattua määrärahaa.

Maanluovutuksista kertyväksi myyntituotoksi on arvioitu 10 000 euroa investointiosassa. Investointiosaan kirjataan luovutetun maan tasearvon vähennys. Maanluovutuksista syntyvä myyntivoitto tai -tappio kirjataan myyntihetken mukaan suoraan käyttötalousosaan demokratia ja toimivuus -palvelualueelle.

Talonrakennus vuonna 2026

Talonrakennus vuodelle 2026 on yhteensä 0,3 miljoonaa euroa. Esitys koostuu eri investointikohteista. Pääpaino rakennuksiin kohdistuvissa investoinneissa vuonna 2026 on kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien muutoksissa.

Kiinteät rakenteet ja laitteet vuonna 2026

Tämän investointityypin 0,7 miljoonan euron sitova määräraha jakaantuu seuraaviin investointeihin:

- yleiset alueet (liikennealueet, torit, puistot, liikuntapaikat) 0,4 milj. euroa
- vesi- ja viemärilaitokset 0,2 milj. euroa.

Koneet ja kalusto vuonna 2026

Tämä investointityyppi määrärahavaraus on 60 000 euroa. Suunnitelmat muodostuvat osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueen perusopetuksen ICT-laitteiden hankinnoista 20 000 euroa, elinympäristö-palvelualueen ruoka- ja siisteyspalveluiden hankinnoista 20 000 euroa ja demokratia ja toimivuus -palvelualueen koko kunnan yhteisistä ICT-laitteistohankinnoista 20 000 euroa.

Aineettomat hyödykkeet vuonna 2025

Aineettomat hyödykkeet -investointityypin talousarvioon ei ole varattu määrärahaa lainkaan.

Sijoitukset vuonna 2026

Sijoitukset-investointityyppi sisältää 10 000 euron varauksen Itärata Oy:n sijoitusosuuden vuodelle 2026.

Investoinnit suunnitelmavuosilla 2027-2029

Suunnitelmavuosien 2027 ja 2028 investointimäärärahat on laitettu kunnanjohtajan esityksessä tulevaisuusohjelmassa hyväksytylle tasolle eli miljoona euroa vuotta kohti.

Lautakunta on hyväksynyt kokouksessaan talousarviossa suunnitelmavuosille alustavasti pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti erilaisia investointikohteita. Nämä suunnitelmat tarkentuvat seuraavan talousarvioprosessin yhteydessä, kun valmisteellaan vuoden 2027 talousarviota. Lautakunnan esitys on suuntaa antava ja samalla esitys erilaisista tarpeista investointipuolella.

Investointikohdelistaus on elinympäristölautakunnan 9.10. pöytäkirjan liitteenä.

Investointilaskelma 2026-2029

Investointityypit ja sitovat inv.kohteet	Ta2026 €	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €	Ts2029 1 000 €
Maa- ja vesialueet	0	0	0	0
Talonrakennus yhteensä	250 000	260	370	440
Kiint. rakenteet ja laitt.	690 000	660	560	520
Koneet ja kalusto	60 000	80	70	40
Aineeton omaisuus	0	0	0	0
Sijoitukset	10 000	10	10	10
Yhteensä hankintameno	**1 010 000**	**1 010**	**1 010**	**1 010**
- rahoitusosuudet	0	0	0	0
- myyntitulot	-10 000	-10	-10	-10
Yhteensä, netto	**1 000 000**	**1 000**	**1 000**	**1 000**

Talousarviovuoden investointien määrärahat ovat sitovia.

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, miten kunnan rahoitustarve katetaan.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa.

Toiminnan ja investointien rahavirta esitetään välisummana. Ylijäämäinen välisumma osoittaa investointien rahoituksen toteutuvan kokonaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma kertoo määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella eli rahoitusvaje katetaan lainan otolla.

Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteenlaskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

Rahoituslaskelmassa esitetään myös lainakannan muutokset eli minkä verran pitkäaikaista lainaa on suunniteltu lyhennettävän ja/tai nostettavan talousarviovuonna.

Rahoituslaskemassa esitettävät rahavarat sisältävät pankkisaamiset sekä kaikki sijoitukset

Talousarviovuosi 2026

Rahoituslaskelmassa toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu tuloslaskelman vuosikatteesta ja investointien hankintamenosta ja rahoitusosuuksista.

Vuodelle 2026 tuloslaskelmassa vuosikate on 1,6 miljoonaa euroa. Investointien hankintamenoksi on arvioitu muodostuvan 1,0 miljoonaa euroa. Yhteenlaskettuna toiminnan ja investointien rahavirraksi muodostuu ylijäämänä noin 0,6 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku kuvaa sitä, miten paljon jää varoja kattamaan vieraan pääoman lyhennyksiä. Vuoden 2026 ylijäämä tässä tunnusluvussa osoittaa, että pystytään kattamaan noin kolmannes lainanlyhennyksistä. Loppuosa pitää kattaa uudella vieraalla pääomalla.

Rahoituksen rahavirta laskelmassa arvioidaan pitkäaikaisen lainan lisäystarve sekä lainojen lyhennykset sekä lyhytaikaisen lainan määrä.

Talousarviovuodelle 2026 on arvioitu nostettavan pitkäaikaisena lainana yhteensä 3,8 miljoonaa euroa. Rahoituslaskelma sisältää mahdollisuuden lyhyt-aikaisen kuntatodistuslainan 2,5 miljoonaa euroa muuttamisen pitkäaikaiseksi riippuen korkotasojen kehittymisestä. Tästä syystä on esitetty pitkäaikaisen lainan kasvu noin suurena. Mikäli lyhytaikaista kuntatodistuslainaa ei muuteta pitkäaikaiseksi lainaksi, lainan nostotarve on 1,3 miljoonaa euroa.

Kunnan lainakannaksi talousarviovuonna 2026 on arvioitu muodostuvan noin 26,9 miljoonaa euroa, joka on noin 5 725 euroa asukasta kohti laskettuna.

Lainakannan laskenta perustuu kuluvan vuoden lainakannan muutossuunnitelmiin.

Taloussuunnitelmakauden lopussa vuonna 2028 lainakannan arvellaan olevan noin 25,9 miljoonaa euroa, joka olisi 1,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin tilinpäätösennuste 2025 osoittaa.

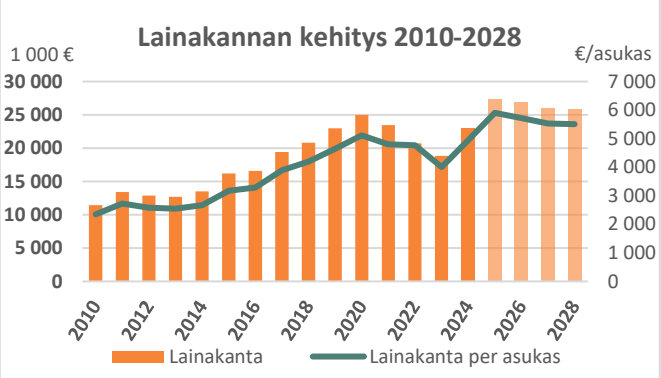

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti -tunnusluku kuvaa paljonko kunnan käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Esimerkkinä tunnusluvun pienempi arvo (alle 50) osoittaa, että kunta pystyisi tulorahoituksella maksamaan velat takaisin.

Askolan kunnan suhteellinen velkaantuneisuusprosentti alkaa laskemaan vuosina 2026-2029 lainakannan vähenemän mukaan. Tunnusluku on 135,7 talousarviovuoden 2026 tiedoilla laskettuna. Lainakannan pienentyminen on hyvin maltillista taloussuunnitelmavuosienkin ajan, mutta suunta on oikea ja tavoite pienentää lainakaan.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	Tp 2024 €	Ta 2025 €	TA-muutos €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta									
Vuosikate	1 164 546	1 187 610	0	1 187 610	1 625 608	39,6 %	0,0 %	1 555	1 655
Tulorah. korjauserät	-16 603	-50 000	0	-50 000	-50 000	201,2 %	0,0 %	-50	-50
Investoinnit									
Investointimenot	-4 707 788	-5 807 100	0	-5 807 100	-1 000 000	-78,8 %	-2,0 %	-1 000	-1 000
Pys. vast. luov.tulot	22 865	75 000	0	75 000	50 000	118,7 %	0,0 %	50	50
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-3 536 980**	**-4 594 490**	**0**	**-4 594 490**	**625 608**	**-117,7 %**	**3,3 %**	**555**	**655**
Rahoituksen rahavirta									
Lainakannan muutoks.	4 167 587	4 310 000	0	4 310 000	-400 000	-109,6 %	0,0 %	-900	-100
Rahoituksen rahavirta	**4 401 530**	**4 310 000**	**0**	**4 310 000**	**-400 000**	**-109,1 %**	**0,0 %**	**-900**	**-100**
Vaik. maksuvalmiuteen	**864 550**	**-284 490**	**0**	**-284 490**	**225 608**	**-73,9 %**	**9,7 %**	**-345**	**555**
Rahavarat 31.12.	8 331 270	8 046 780	0	8 046 780	8 272 388	-0,7 %	0,2 %	7 907	8 462
Rahavarat 1.1.	7 466 721	8 331 270	0	8 331 270	8 046 780	7,8 %	0,0 %	8 252	7 907
Rahavarojen muutos	**864 550**	**-284 490**	**0**	**-284 490**	**225 608**	**-73,9 %**	**9,7 %**	**-345**	**555**

Tunnusluvut:	Tp 2024 €	Ta 2025 €	TA-muutos €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Asukasmäärä 31.12.	4 651	4 625		4 625	4 700	1,1 %	0,0 %	4 700	4 700
Inv. netto, €/asukas	1 007	1 239		1 239	202	-79,9 %	-2,1 %	202	202
Invest. tulorahoitus %	24,7 %	20,5 %		20,5 %	162,6 %	557,2 %	2,0 %	155,5 %	165,5 %
Kunnan lainakanta, 1 000 €	22 995	27 305		27 305	26 905	17,0 %	0,0 %	26 005	25 905
Kunnan lainat, €/asuk.	4 944	5 904		5 904	5 725	15,8 %	0,0 %	5 533	5 512
Suht. velkaantuneisuus %	139,5	141,0		139,6	135,7	-2,7 %	0,0 %	129,5	128,7
Taseen yli-/alijäämä	6 894	6 467		6 467	6 499	-5,7 %	0,0 %	6 604	6 729
Rahavarat 31.12, 1 000 €	8 331	8 047		8 047	8 272	-0,7 %	0,2 %	7 907	8 462
- rahavarat sisältävät pankkisaamiset ja sijoitukset									
Sijoitukset 31.12, 1 000 €	6 462								

Askolan kuntakonserni

Tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Kuntakonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet

Askolan kuntakonserni

Kuntakonsernin rakenne

Askolan kuntakonserni muodostuu:

- 3 tytäryhteisöstä (> 50 % omistus)
- 1 säätiöstä
- 2 osakkuusyhteisöstä (20-50 % omistus)

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista ja omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta.

Askolan kunnan konserniohje tukee kuntakonsernin omistajapoliittista ohjasta, kuntastrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Kunnanvaltuusto asettaa tytäryhteisöille keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Nämä tytäryhteisöt raportoivat niiden toteutumista kolme kertaa vuodessa: I ja II osavuosikatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Konsernirakenteeseen on lisätty 1.1.2026 todennäköisesti aloittava osakeyhtiö (nimellä ”Sotepe-yhtiö” Oy), joka omistaa ja hallinnoi sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen kiinteistöt, jotka ovat hyvinvointialueelle vuokralla. Yhtiön yhtiöjärjestystä ja perustamissopimusta ei ole vielä hyväksytty, joten yhtiöllä ei ole edes nimeä tiedossa. Yhtiölle on tehty oma talousarvio vuodelle 2026.

Askolan kuntakonserni vuonna 2026

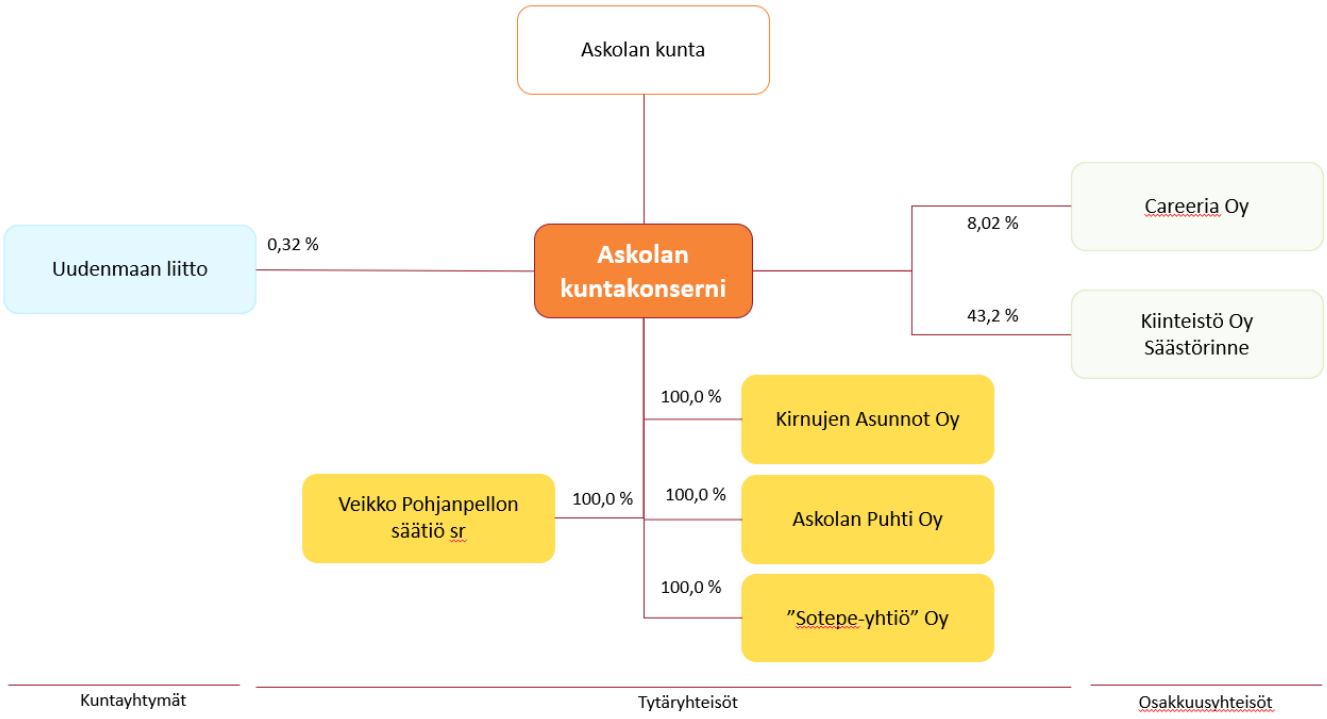

Kuntakonsernin talous

Kuntakonsernin taloutta seurataan ja raportoidaan aina kunnan tilinpäätöksen yhteydessä vuosittain. Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi.

Kuntakonsernissa voidaan käynnistää erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely (Kuntalaki 118 §). Tätä myös kutsutaan ns. kriisikuntamenettelyksi. Menettely käynnistyy, jos kuntakonsernin rahoitus ei riitä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut konsernin tasolla ovat olennaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommat ja ne ovat kahtena vuonna peräkkäin alittaneet säädetyt raja-arvot.

Kriisikuntamittareiden tunnuslukujen tulkinta ja raja-arvot:

1. Konsernin taseen kertynyt alijäämä säilyy ennallaan asukasta kohti (raja-arvo 1. vuonna 1 000 euroa, 2. vuonna 500)

tai 4 tunnuslukua yhdessä seuraavista täyttyy:

1. Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 %
2. Kunnan veroprosentti on vähintään 2.0 %-yksikköä korkeampi kuntien keskimääräistä prosentti
3. Konsernin lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kuntien keskimääräisen määrän 50 %:lla
4. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Valtionvarainministeriön 20.8.2025 julkaisema konsernikriteerien täyttyminen vuoden 2024 perusteella oleva taulukko osoittaa että Askolan kunnan kohdalla yksikään konsernikriteeri ei ole täyttynyt vuonna 2024.

Alla olevassa taulukossa on hyvin kriittisesti arvioitu kriteereitä ja niiden toteutumista. Arvio on suuntaa antava tuleville vuosille ja perustuu talousarviosuunnitelmassa 2026-2028 oleviin tietoihin..

Kuntakonsernin kriisikuntamittarit vuosina 2021-2024, 2025 ja taloussuunnitelmavuodet 2026-2028*

						Ta 2026		
ASKOLAN KUNTAKONSERNI	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	***2025***	***2026***	***2027***	***2028***
Taseen yli-/alijämä, 1 000 €	6 266	7 339	13 360	12 805	*6 470*	*6 499*	*6 604*	*6 729*
asukasta kohti	1 293	1 541	2 843	2 753	*1 399*	*1 383*	*1 405*	*1 432*
muutos edell. vuoteen asukasta kohti	541	248	1 302	-89	*-225*	*-16*	*22*	*27*
heikko: alijäämän muutos 1. vuonna >500, 2. vuonna >1 000								
1. Vuosikate / poistot, %	171,3	149,6	123,9	83,7	*73,5*	*102,9*	*107,2*	*108,2*
heikko: suhde < 80 %								
2. Lainat ja vastuut, € / asukas	6 953	6 525	5 085	6 002	*4 902*	*5 904*	*5 725*	*5 533*
heikko: raja-arvo > 3 320 (vuonna 2023)								
3. Tuloveroprosentti	21,50	21,50	8,86	8,90	*9,20*	*9,20*	*9,20*	*9,20*
heikko: väh. 2-%yksikköä korkeampi kuin keskimäärin, 7,51 (vuonna 2024)								
4. Laskenn. lainanhoitokate	1,0	0,9	0,9	0,7	*0,8*	*0,5*	*0,5*	*0,5*
heikko: kate < 0,8								
Asukasluku	4 847	4 763	4 700	4 651	*4 625*	*4 700*	*4 700*	*4 700*
Kriteereistä täyttyy					*1*	*1*	*1*	*1*
heikko: kaikki 4 tunnuslukua täyttyy samana vuonna								

*vuodet 2025-2028 on arvioitu talousarviotietojen mukaan

.

Askolan Puhti Oy

Vesi- ja viemärilaitos ulkoinen ja sisäinen	Tp 2024 €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026 €	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Liikevaihto	**729 929**	**660 860**	**794 100**	**0,1**	**0,2**	**845**	**845**
Materiaalit ja palvelut	**-537 395**	**-464 250**	**-571 912**	**0,1**	**0,2**	**-552**	**-552**
Aineet, tarv. ja tavarat	-179 422	-180 700	-185 032	0,0	0,0	-182	-182
Ostot tilik. aikana	*-180 079*	*-180 700*	-185 032	*0,0*	*0,0*	*-182*	*-182*
Varastojen muutos	*657*	*0*	*0*	*-1,0*	*0,0*	*0*	*0*
Palvelujen ostot	-357 973	-283 550	-386 880	0,1	0,4	-370	-370
Henkilöstökulut	**-171 047**	**-109 900**	**-160 680**	**-0,1**	**0,5**	**-132**	**-132**
Palkat ja palkkiot	-140 420	-87 480	-129 000	-0,1	0,5	-100	-100
Henkilösivukulut	*-30 627*	*-22 420*	-31 680	*0,0*	*0,4*	*-32*	*-32*
Eläkekulut	*-27 786*	*-18 580*	-25 980	*-0,1*	*0,4*	*-26*	*-26*
Muut hlöstösivukulut	*-2 841*	*-3 840*	-5 700	*1,0*	*0,5*	*-6*	*-6*
Poistot ja arvonal.	**-193 166**	**-209 710**	**-187 060**	**0,0**	**-0,1**	**-200**	**-200**
Sumu-poistot	-193 166	-209 710	-187 060	0,0	-0,1	-200	-200
Liiket. muut kulut	**-45 167**	**-4 750**	**-15 558**	**-0,7**	**2,3**	**-75**	**-75**
Liikeyli-/alijäämä	**-216 846**	**-112 610**	**-111 480**	**-0,5**	**0,0**	**-114**	**-114**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-216 846**	**-112 610**	**-111 480**	**-0,5**	**0,0**	**-114**	**-114**

Toiminnan kuvaus

Askolan Puhti Oy on Askolan kunnan (100 %) omistama osakeyhtiö. Yhtiö on kuntakonsernin tytäryhteisö.

Yrityksen liiketoiminta koostuu lähinnä pesula- ja siivouspalveluiden myymisestä omistajille, yrityksille, julkisille yhteisöille ja kuluttajille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Yrityksen tavoitteena on tuottaa pääasiassa puhtauspalveluja pesula- ja siivousalalla.

Työllisyyden ja elinvoiman palvelut siirtyivät kuntien toiminnoiksi vuoden 2025 alusta. Yrityksen tavoitteena on edelleen osallistua työllisyyden hoitoon niin, että yhdessä kunnan työllisyydenhoidon kanssa pyrimme edesauttamaan työllistymistä puhtausalalle.

Henkilöstö

Henkilöstön kokonaistarve vuonna 2026 on 5-6 työntekijää.

Työllisyyden edistämiseksi pyrkimyksenä on saada vuoden aikana yksi työkokeilija / -harjoittelija yritykseen.

Tulevaisuusnäkymät

Vuoden 2026 on taloudellisesti haasteellista aikaa monelle yritykselle, myös Askolan Puhti Oy:lle. Myyntiä ja markkinointia tullaan tästä syystä tehostamaan ja tuottamattomia liiketoiminnan osia poistamaan.

Askolan Puhti Oy:n toimintaan tulee yhä liittää työllisyydenhoidon näkökulma kunnan ja työllisyysalueen kanssa. Yritys on helposti saavutettava ja ketterä esim. maahanmuuttajien, osatyökykyisten ja alanvaihtajien ponnahduslautana työelämään.

Haasteena on mm. yrityksen tila, joka sijaitsee kunnan omistamassa kiinteistössä. Tilat ovat ahtaat ja jo kunnostusta vailla edelleen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2026 – Askolan Puhti Oy

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2025	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Yritysmyönteisyys	Tuotetaan puhdistuspalveluja yrityksille	Yrityksen tulos vähintään 0 euroa. Tuottoprosentti/kiinteistön neliö vs. muut kunnan palvelualueet	toimitusjohtaja, yrityksen hallitus
	Kestävä talous	Työllistetään työttömiä henkilöitä Resurssi- ja materiaalitehokkuus	Kunnan työmarkkinamaksujen vähentäminen. Henkilöstöresurssien löytäminen työttömien parista -> alhaisemmat työttömyysluvut. Materiaalien, kuten aineet/tarvikkeet, kilpailutus.	toimitusjohtaja, kunnan päätöksentekijät toimitusjohtaja
	Osallistava ja avoin toiminta-tapa	Henkilökunnan mukaanotto yrityksen nykyisten toimintatapojen ja tulevaisuuden suunnitteluun vs. valmentajamallia apuna käyttäen.	Tehokkuus lisääntyy. Mitataan suhteessa liikevaihtoon ja henkilöstön määrään. Toimitusjohtajan työaikaa enemmän yrityksen kehittämiseen, asiakkaiden hankintaan sekä työllisyydenhoitoon. Ajankäytön kirjaaminen.	toimitusjohtaja
Hyvinvointi	Ajanmukainen palveluverkko	Tuottamalla enemmän kuljetuspalveluita yrityksille -> saavutettavuus kasvaa.	Kuljetuspalveluita on saatavilla. Yritysasiakkaisen määrän kasvu.	toimitusjohtaja
	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Puhtauspalvelut löytyvät omasta kunnasta. Yritys työllisyydenhoidon osatekijä.	Yrityksen liiketulos positiivinen Työttömien henkilöiden määrän kasvun estäminen.	toimitusjohtaja, kunnan päätöksentekijät
	Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Puhtaus on turvallisuutta. Työntekijöiden arvostus.	Epidemioiden ennaltaehkäisy. Oman työn suunnittelu, koulutus ja virkistys.	toimitusjohtaja

Kirnujen Asunnot Oy

Kirnujen Asunnot Oy	Tp 2024 €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026 €	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Liikevaihto	**855 431**	**872 443**	**875 000**	**0,0**	**0,0**	**872**	**875**
Materiaalit ja palvelut	**-434 510**	**-512 596**	**-520 000**	**0,2**	**0,0**	**-520**	**-520**
Henkilöstökulut	**-51 823**	**-54 223**	**-55 000**	**0,1**	**0,0**	**-55**	**-55**
Poistot ja arvonal.	**-213 018**	**-184 320**	**-180 000**	**-0,2**	**0,0**	**-185**	**-185**
Sumu-poistot	*-213 018*	*-184 320*	*-180 000*	-0,2	0,0	*-185*	*-185*
Liikeyli-/alijäämä	**156 080**	**121 304**	**120 000**	**-0,2**	**0,0**	**112**	**115**
Rahoitustuotot ja -kulut	-137 844	-119 500	-119 500	-0,1	0,0	-120	-120
Korkotuotot	150	500	500	2,3	0,0	1	1
Korkokulut	-137 994	-120 000	-120 000	-0,1	0,0	-120	-120
Yli-/alijäämä ennen sat. eri	**18 235**	**1 804**	**500**	**-1,0**	**-0,7**	**-8**	**-5**
Yli-/alijäämä ennen var.	**18 235**	**1 804**	**500**	**-1,0**	**-0,7**	**-8**	**-5**
Tilinpäätösiirrot	-35 560	0	0	-1,0	0,0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**-17 325**	**1 804**	**500**	**-1,0**	**-0,7**	**-8**	**-5**

Toiminnan kuvaus

Kirnujen Asunnot Oy kehittää ja ylläpitää vuokra-asuntoja Askolassa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Olemassa olevan asuntokannan ylläpitäminen ja vuokraaminen. Hyvä vuokrausaste ja hallitut korjauskulut.

Henkilöstö

Osa-aikainen toimitusjohtaja, hallitus ja omistaja tukee johtoa työssä, auttaa jaksamaan ja kehittämään toimintaa.

Tulevaisuusnäkymät

Hyvät näkymät, asunnot pääosin hyvässä kunnossa, talous vakaalla pohjalla, samoin kysyntä asunnoille.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2026 – Kirnujen Asunnot Oy

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2025	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Yritysmyönteisyys	Tilataan yrityksiltä palveluita.	Kustannustehokkaat palvelut eivät ylitä talousarviota.	hallitus
	Kestävä talous	Kustannukset katetaan tuloilla.	Tilikauden tulos vähintään nolla euroa. Käyttöaste > 95 % Yhtiön toimintatuotot kattavat toiminta- ja rahoituskulut sekä vuosittaiset peruskorjaukset.	hallitus
	Osallistava ja avoin toiminta-tapa	Asukasedustajat hallituksessa. Asukaskokous.	 Kokoukset vähintään 2 kertaa vuodessa.	hallitus
Hyvinvointi	Ajanmukainen palveluverkko	Asuntoja pääkeskuksissa.	Vuokra-asuntojen määrä	hallitus
	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Terveelliset asunnot. Realistiset odotukset henkilöstölle.	Korjausrakentamisen määrä vuosittain	hallitus
	Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Terveelliset asunnot	Asuttavassa kunnossa olevat asunnot	hallitus

Veikko Pohjanpellon säätiö sr

Veikko Pohjanpellon säätiö sr	Tp 2024 €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026 €	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Liikevaihto	**1 014**	**1 000**	**1 000**	**0,0**	**0,0**	**1**	**1**
Materiaalit ja palvelut	**-145 372**	**-271 700**	**-285 500**	**1,0**	**0,1**	**-249**	**-249**
Henkilöstökulut	**-2 100**	**-2 500**	**-2 000**	**0,0**	**-0,2**	**-2**	**-2**
Poistot ja arvonal.	**-11 707**	**-5 000**	**-3 000**	**-0,7**	**-0,4**	**-2**	**0**
Sumu-poistot	*-11 707*	*-5 000*	*-3 000*	-0,7	-0,4	*-2*	*0*
Liikeyli-/alijäämä	**-158 164**	**-278 200**	**-289 500**	**0,8**	**0,0**	**-251**	**-250**
Rahoitustuotot ja -kulut	367 539	332 000	342 000	-0,1	0,0	342	342
Korkotuotot	511 250	340 000	350 000	-0,3	0,0	350	350
Korkokulut	-143 711	-8 000	-8 000	-0,9	0,0	-8	-8
Yli-/alijäämä ennen sat. erä	**209 375**	**53 800**	**52 500**	**-0,7**	**0,0**	**91**	**93**
Yli-/alijäämä ennen var.	**209 375**	**53 800**	**52 500**	**-0,7**	**0,0**	**91**	**93**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**209 375**	**53 800**	**52 500**	**-0,7**	**0,0**	**91**	**93**

Toiminnan kuvaus

Säätiön tarkoituksena on Askolan lukion, Askolan lukion opiskelijoiden ja Askolan lukiosta askolalaisina valmistuneiden yliopisto-, korkeakoulu- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden tukeminen.

Säätiö voi jakaa vuosittain Askolan lukion opettajakunnan tai rehtorin esityksestä apurahoja ja stipendejä sekä lukio-opiskelua tukevia avustuksia Askolan lukion opiskelijoille tai suoraan Askolan lukiolle opiskelua tukeviin hankintoihin, kuten asiantuntijaluennoitsijoiden hankkimiseen, erityispainotusten tai erityisten projektien toteuttamiseen. Säätiö ei osallistu valtionosuuksien kautta rahoitettaviin lukiokoulutuksen kustannuksiin.

Säätiö voi osallistua Askolan lukion toimintaan liittyviin rakennus- ja infrastruktuurihankkeisiin enintään 50 % osuudella hankkeen kokonaiskustannuksista. Vuosittainen osuus ei voi kuitenkaan ylittää sääntöjen 6 § ehtoja.

Säätiön tarkoituksena on myös jakaa vuosittain apurahoja Askolan lukiosta askolalaisina ylioppilaaksi valmistuneille, jotka harjoittavat jatko-opintoja jossakin yliopistossa, tiede- tai taidekorkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa.

Veikko Pohjanpellon säätiö sr:ssä kunnalla on täysimääräysvalta ja mm. säätiön säännöt hyväksyy kunnanvaltuusto, kuten myös valitsee yhden säätiön hallituksen varsinaisen jäsenen sekä hänen varajäsenensä. Kunnanvaltuusto myös nimeää hallituksen puheenjohtajan. Hallituksessa on yhteensä kolme jäsentä, joista yksi on lukion opettajien edustaja ja yksi kunnanhallituksen valitsema varsinainen jäsen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Toiminnan painopiste on sääntöjen mukaisen toiminnan mahdollistaminen. Se tarkoittaa käytännössä vastuullista, pitkäjänteistä ja tuottavaa sijoitusvarallisuuden hoitamista.

Keskeisin muutostekijä on uusien sääntöjen mahdollistama osallistuminen Askolan lukiohankkeen rahoitukseen.

Henkilöstö

Säätiöllä ei ole omaa henkilöstöä.

Tulevaisuusnäkymät

Lähivuodet ovat haastavia riittävän tulokertymän ylläpitämisessä ja harkitun sääntöjen mukaisen toiminnan yhteensovittamisessa huomioiden lukion rahoitusosuus.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2026 – Veikko Pohjanpellon säätiö sr

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2025	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Yritysmyönteisyys	Yrittäjyyskurssien järjestämisen tukeminen	Lisä-/erikoiskurssien toteutuminen	säätiön hallitus
	Kestävä talous	Vastuullinen, tuottava ja pitkäjänteinen varallisuuden hoito	-tuotto-% >5 -talousarviossa pysyminen	säätiön hallitus
	Osallistava ja avoin toiminta-tapa	-tiedotus -opiskelijakunnan-hallitus -Askolan vetovoima	Säätiön toiminnasta tiedottaminen ja eri avustusmuodoista	säätiön hallitus, kunta
Hyvinvointi	Ajanmukainen palveluverkko	Mahdollistaa uusi lukio. Jatko-opiskelijoiden avustaminen	Uuden lukiotoiminnan avustaminen Avustusmäärärahat	säätiön hallitus
	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Lukio omalla paikkakunnalla Uudet toimitilat Terveellinen ja toimiva työympäristö uusissa toimitiloissa	Positiivinen imago ja säätiön toiminnasta tiedottaminen Positiivinen imago ja säätiön toiminnasta tiedottaminen Tyytyväisyyskyselyt	säätiön hallitus
	Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Terveellinen ja toimiva työympäristö uusissa toimitiloissa	Positiivinen imago ja säätiön toiminnasta tiedottaminen	säätiön hallitus

”Sotepe-yhtiö” Oy

"Sotepe-yhtiö" Oy	Tp 2024 €	Muutettu Ta2025 €	Ta2026 €	Muutos% Tp24-Ta26	Muutos% MTa25-Ta26	Ts2027 1 000 €	Ts2028 1 000 €
Liikevaihto			**741 473**			**750**	**750**
Liiket. muut tuotot			0			0	0
Materiaalit ja palvelut			**-434 800**			**-440**	**-440**
Aineet, tarv. ja tavarat			-227 000			-230	-230
Palvelujen ostot			-207 800			-210	-210
Henkilöstökulut			**-5 460**			**-6**	**-6**
Poistot ja arvonal.			**-170 000**			**-170**	**-170**
Liiket. muut kulut			**-17 640**			**-20**	**-20**
Liikeyli-/alijäämä			**113 573**			**114**	**114**
Rahoitustuotot ja -kulut			0			0	0
Muut rahoitustuotot			0			0	0
Muut rahoituskulut			0			0	0
Tilikauden verot			0			0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ			**113 573**			**114**	**114**

Toiminnan kuvaus

Askolan kunnan (100 %) omistama osakeyhtiö, joka hallinnoi ja omistaa kiinteistöt, jotka ovat hyvinvointialueelle vuokrattuna. Osakeyhtiö on perustettava yhtiöittämisvelvoitteen mukaan 1.1.2026 alkaen, mutta yhtiö perustetaan suunnitelman mukaan vuoden 2026 aikana, kun kunnalla on tarkemmin selvillä mitä kiinteistöjä yhtiöittämisvelvoite koskee. Tuleva yhtiö tulee olemaan Askolan kuntakonsernissa tytäryhteisö.

Yrityksen liiketoiminta koostuu vuokratuotoista pääasiassa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Yhtiön toiminta alkaa vuoden 2026 aikana ja mitkä kiinteistöt ovat yhtiön hallinnassa.

Talousarvio 2026 on laadittu syyskuussa olevien tietojen perusteella ja perustuu kolmeen Askolan kunnan omistuksessa olevan kiinteistön siirtymiseen perustettavan yhtiön hallintaan (palvelukeskus Mäntyrinne, terveysasema ja pelastuslaitos). Talousarvio tulee tarkentumaan perustettavan yhtiön aloittaessa.

Kiinteistöjen peruskorjaukset tehdään suunnitelman mukaisesti.

Tukipalvelut yhtiö hankkii kunnalta.

Henkilöstö

Henkilöstöä ei yhtiön palveluksessa ole. Yhtiö ostaa toimitusjohtajapalvelun sekä tukipalveluita kunnalta hallintoon sekä rakennusten kunnossapitotehtäviin.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2025 – ”sotepe-yhtiö” Oy

	TAVOITE	TOIMENPITEET 2025	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHLÖ
Elinvoima	Yritysmyönteisyys	Tilataan yrityksiltä palveluita.	Kustannustehokkaat palvelut eivät ylitä talousarviota.	hallitus
	Kestävä talous	Vastuullinen talous	Tilikauden tulostavoite ylijäämäinen	hallitus
	Osallistava ja avoin toiminta-tapa	Toimiva ja kehittävä hallitus	Hallitus kokoontuu vähintään 5 krt vuodessa	hallitus
Hyvinvointi	Ajanmukainen palveluverkko	Vastataan hyvinvointialueen tarpeeseen ja seurataan päätöksiä	Kiinteistöjen vuokraus jatkuu vuodesta toiseen	hallitus
	Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Kiinteistöjen ylläpito tehokasta	Tehdään tarvittavat peruskorjaukset vuosittain	hallitus
	Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Hyvin hoidetut kiinteistöt	Kiinteistöt pysyvät hyvässä kunnossa peruskorjauksien avulla	hallitus

Kuntakonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet

Riskienhallinta osana johtamisjärjestelmää

Kuntakonsernin johtamisjärjestelmällä luodaan edellytykset toimivalla riskienhallinnalle, sisäiselle valvonnalle ja konsernivalvonnalle sekä niiden tuloksellisuudesta raportoinnille. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan menettelyt integroidaan osaksi johtamisen ja toiminnan prosesseja, rakennetaan sisälle organisaation toimintaprosesseihin. Näin merkittävimmät riskit tunnistetaan, niiden merkitys arvioidaan ja tarvittavat riskit hallitsevat ratkaisut tehdään päätöksenteon, prosessien hallinnan ja toiminnan organisoinnin yhteydessä.

Sisäisellä valvonnalla edistetään kuntakonsernin tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Valvontajärjestelmän avulla valvotaan, että lainsäädäntöä, määrittelyjä toimintaperiaatteita ja annettuja ohjeita noudatetaan. Sisäinen valvonta on osa kuntakonsernin johtamisjärjestelmää ja sisältää:

- kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja kuntakonsernin johdon ja muiden osapuolten toimenpiteet, joilla parannetaan riskienhallintaa ja lisätään tavoitteiden ja päämäärien saavuttamisen todennäköisyyttä
- ne menettely- ja toimintatavat, joilla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- johdon ja hallinnon toimintatavat asetettujen tavoitteiden toteutumisen, toimintaprosessien ja riskien arviointiin

Riskien määrittely

Riski tarkoittaa epävarmuuden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen. Vaikutus on poikkeama osoitetusta niin myönteisessä kuin kielteisessäkin mielessä. Riskiä kuvatessa viitataan mahdollisiin tapahtumiin, niiden seurauksiin tai niiden yhdistelmiin. Riski ilmaistaan tapahtuman seurausten ja riskin todennäköisyyden yhdistelmänä. Kuntakonsernin riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallintaan liittyvät vastuut ja velvollisuudet

Sisäisellä valvonnalla edistetään kuntakonsernin tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Riskikartoituksella raportoidaan tiedostetut riskit. Kartoituksessa selvitetään ennalta, miten tunnistettuihin riskeihin voidaan parhaiten varautua ja pyritään myös minimoimaan riskit.

Talousarviovuosi 2026

Konsernijohtoryhmä kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa. Aiheina ovat mm. tilinpäätösnäkymät ja toteuma edellisenä vuonna, talousarvio seuraavalle vuodelle sekä riskienhallinta ja toiminnan näköpiirissä olevat haasteet ja muutokset.

Riskienhallinnan näkökulmasta tarkastellaan havaittuja riskejä sekä muutoksia riskeissä osavuosikatsauksissa kaksi kertaa vuodessa sekä tilinpäätöshetkellä. Jokaiselle talousarviovuodelle valmistaudutaan riskien analyysilla ja päivittämällä riskilistat.